



A9-0243/2022

12.10.2022

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE))

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdawczyni: Alicia Homs Ginel

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)


Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz, w którym wskazuje się odpowiednio obowiązujący akt i przepis, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą*. Fragmenty tekstu, które zostały skreślane, zaznacza się za pomocą symbolu  lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu *wytluszczonym drukiem i kursywą* i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	63
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	64

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich
(COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE))

(Konsultacja)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2022)0241),
 - uwzględniając art. 148 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C9-0199/2022),
 - uwzględniając art. 82 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A9-0243/2022),
1. zatwierdza po poprawkach wnioski Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej wniosku, zgodnie z art. 293 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
 3. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie zaktualizowanych wytycznych dotyczących zatrudnienia dla państw członkowskich, w szczególności jego silny nacisk na sytuację po pandemii COVID-19, na zapewnienie sprawiedliwej społecznie i zrównoważonej ekonomicznie transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz na niedawne inicjatywy polityczne w odpowiedzi na rosyjską inwazję na Ukrainę; w celu wzmocnienia demokratycznego procesu decyzyjnego ponawia apel o zaangażowanie PE w ustalanie zintegrowanych wytycznych na szczeblu Unii na równi z Radą, zgodnie ze swoją rezolucją ustawodawczą z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich;
 4. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
 5. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do wniosku Komisji;
 6. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji
Motyw -1 (nowy)

(-1) Aby stworzyć synergię i stymulować ambitną politykę na szczeblu państw członkowskich, ważne jest dostosowanie wytycznych dotyczących zatrudnienia określonych w załączniku do niniejszej decyzji do głównych celów UE na 2030 r. w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, uzgodnionych przez przywódców Unii, instytucje unijne, partnerów społecznych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego podczas szczytu społecznego w Porto w 2021 r.

^{1a} Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 1

(1) Państwa członkowskie i Unia, mając na względzie osiągnięcie określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) celów, jakimi są pełne zatrudnienie i postęp społeczny, zrównoważony wzrost, wysoki poziom ochrony i poprawa jakości środowiska, mają działać w kierunku wypracowania skoordynowanej strategii na rzecz zatrudnienia, a w szczególności na rzecz wspierania wysokiego poziomu kwalifikacji i wyszkolenia pracowników i ich zdolności do dostosowywania się oraz wspierania rynków pracy zorientowanych na przyszłość i reagujących na zmiany gospodarcze. Państwa członkowskie mają

(1) Unia ma działać w celu wypracowania skoordynowanej strategii na rzecz wysokiego poziomu zatrudnienia, a w szczególności na rzecz promowania pozytywnej konwergencji gospodarczej i społecznej, zatrudnienia wysokiej jakości oraz poprawy warunków pracy, wspierając i uzupełniając działania państw członkowskich, jak również rynków pracy zorientowanych na przyszłość, reagujących na zmiany, sprzyjających włączeniu społecznemu, odpornych i stabilnych oraz oferujących możliwości mobilności i rozwoju zawodowego, mając na względzie osiągnięcie zrównoważonego rozwoju

uznawać wspieranie zatrudnienia za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynować swoje działania w tym względzie w ramach Rady, uwzględniając krajowe praktyki związane z funkcjami partnerów społecznych.

Unii, opartego na zrównoważonym wzroście gospodarczym i stabilności cen, wysoce konkurencyjnej społecznej gospodarce rynkowej, zmierzającej do osiągnięcia pełnego zatrudnienia i postępu społecznego, a także na wysokim poziomie ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, o którym mowa w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i art. 151 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), przy jednoczesnym poszanowaniu celów Europejskiego Zielonego Ładu, polegających na osiągnięciu neutralności klimatycznej Unii do 2050 r. Państwa członkowskie mają uznawać wspieranie zatrudnienia za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynować swoje działania w tym względzie w ramach Rady, uwzględniając krajowe praktyki związane z funkcjami partnerów społecznych.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Zgodnie z TFUE Unia opracowała i wdrożyła instrumenty koordynacji polityki w dziedzinie polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia. Do instrumentów tych należą określone w załączniku do niniejszej decyzji wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich (zwane dalej „wytycznymi”) wraz z określonymi w zaleceniu Rady (UE) 2015/1184⁵ ogólnymi wytycznymi dotyczącymi polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii – wspólnie stanowią one zintegrowane wytyczne. Zintegrowane wytyczne mają stanowić wskazówki przy realizacji polityki w państwach członkowskich i w Unii, odzwierciedlając współzależności między państwami członkowskimi. Otrzymały w ten sposób

Poprawka

(3) Zgodnie z TFUE Unia opracowała i wdrożyła instrumenty koordynacji polityki w dziedzinie polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia. Do instrumentów tych należą określone w załączniku do niniejszej decyzji wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich (zwane dalej „wytycznymi”) wraz z określonymi w zaleceniu Rady (UE) 2015/1184⁵ ogólnymi wytycznymi dotyczącymi polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii – wspólnie stanowią one zintegrowane wytyczne. Zintegrowane wytyczne mają stanowić wskazówki przy realizacji polityki w państwach członkowskich i w Unii, odzwierciedlając współzależności między państwami członkowskimi. Otrzymały w ten sposób

zestaw skoordynowanych polityk i reform europejskich i *krajowych* ma dać odpowiednią ogólną kombinację *zrównoważonych polityk gospodarczych i polityk zatrudnienia* o pozytywnym efekcie mnożnikowym.

⁵ Zalecenie Rady (UE) 2015/1184 z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii Europejskiej (Dz.U. L 192 z 18.7.2015, s. 27).

Poprawka 4

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

zestaw skoordynowanych polityk i reform europejskich, *krajowych i regionalnych* ma dać odpowiednią ogólną kombinację *zrównoważonej polityki gospodarczej, polityki zatrudnienia i polityki społecznej*, o pozytywnym efekcie mnożnikowym *dla społeczeństwa, rynków pracy i siły roboczej, przy jednoczesnym dążeniu do uniknięcia jakichkolwiek negatywnych skutków społecznych lub gospodarczych, a także skutecznie reagować na wpływ pandemii COVID-19, rosyjskiej inwazji na Ukrainę i rosnących kosztów życia.*

⁵ Zalecenie Rady (UE) 2015/1184 z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii Europejskiej (Dz.U. L 192 z 18.7.2015, s. 27).

Poprawka

(3a) *Z myślą o dalszym wzmacnianiu unijnego modelu społecznego państwa członkowskie powinny promować godziwe płace, wspierać układy zbiorowe i dbać o to, by rynki pracy sprzyjały włączeniu społecznemu. W tym względzie szczególnie nacisk należy położyć na kobiety i grupy defaworyzowane, a mianowicie dzieci, młodzież, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, rodziców samotnie wychowujących dzieci, mniejszości rasowe i etniczne, takie jak Romowie i osoby ze środowisk migracyjnych, osoby LGBTIQ+ oraz osoby mieszkające w regionach defaworyzowanych, w tym w regionach oddalonych i wiejskich, na obszarach o niekorzystnych warunkach*

gospodarowania, na wyspach i w regionach najbardziej oddalonych.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 3 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3b) Aby zwiększyć postęp gospodarczy i społeczny, ułatwić dwojaką transformację oraz osiągnąć integracyjne, konkurencyjne i odporne rynki pracy w Unii, państwa członkowskie powinny promować wysokiej jakości kształcenie, szkolenie, podnoszenie i zmianę kwalifikacji, a także uczenie się przez całe życie, zorientowane na przyszłość kształcenie dualne oraz zwiększone możliwości kariery zawodowej poprzez wzmocnienie powiązań między systemem edukacji a rynkiem pracy oraz uznawanie umiejętności, wiedzy i kompetencji nabytych w drodze uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4) Wytyczne są spójne z paktem stabilności i wzrostu, obowiązującymi przepisami Unii oraz różnymi inicjatywami Unii, w tym dyrektywą Rady z dnia 20 lipca 2001 r.⁶, zaleceniami Rady z 10 marca 2014 r.⁷, 15 lutego 2016 r.⁸, 19 grudnia 2016 r.⁹, 15 marca 2018 r.¹⁰, 22 maja 2018 r.¹¹, 22 maja 2019 r.¹², 8 listopada 2019 r.¹³, 30 października 2020 r.¹⁴, 24 listopada 2020 r.¹⁵, 29 listopada 2021 r.¹⁶, zaleceniem Komisji z 4 marca 2021 r.¹⁷, zaleceniem Rady z 14

(4) Wytyczne są spójne z paktem stabilności i wzrostu, **wytycznymi dotyczącymi ogólnych kierunków polityki gospodarczej** oraz obowiązującymi przepisami Unii oraz różnymi inicjatywami Unii, w tym dyrektywą Rady z dnia 20 lipca 2001 r.⁶, („**dyrektywa dotycząca tymczasowej ochrony**”), zaleceniami Rady z 10 marca 2014 r.⁷, **14 lipca 2015 r.**^{7a}, 15 lutego 2016 r.⁸, 19 grudnia 2016 r.⁹, 15 marca 2018 r.¹⁰, 22 maja 2018 r.¹¹, 22 maja 2019 r.¹², 8 listopada 2019 r.¹³,

czerwca 2021 r.¹⁸, rezolucją Rady z 26 lutego 2021 r.¹⁹, komunikatem Komisji z 9 grudnia 2021 r.²⁰, decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 grudnia 2021 r.²¹ [*wnioskiem dotyczącym dyrektywy* Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej²², wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej²³, wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie europejskiego podejścia do mikropoświadczeń na potrzeby uczenia się przez całe życie i zdolności do zatrudnienia²⁴, wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie indywidualnych rachunków szkoleniowych²⁵, wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania²⁶, wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych²⁷ oraz wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego²⁸].

30 października 2020 r.¹⁴, 24 listopada 2020 r.¹⁵, 29 listopada 2021 r.¹⁶, zaleceniem Komisji z 4 marca 2021 r.¹⁷, zaleceniem Rady z 14 czerwca 2021 r.¹⁸, rezolucją Rady z 26 lutego 2021 r.¹⁹, komunikatem Komisji z 9 grudnia 2021 r.²⁰, decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 grudnia 2021 r.²¹, *dyrektywą* Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej²², wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej²³, wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie europejskiego podejścia do mikropoświadczeń na potrzeby uczenia się przez całe życie i zdolności do zatrudnienia²⁴, wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie indywidualnych rachunków szkoleniowych²⁵, wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania²⁶, *dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków*^{26a}, wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych²⁷, *wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Społeczny Fundusz Klimatyczny*^{27a} oraz wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego²⁸.

⁶ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych

⁶ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych

standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

⁷ Zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz.U. C 88 z 27.3.2014, s. 1).

⁸ Zalecenie Rady z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy (Dz.U. C 67 z 20.2.2016, s. 1).

⁹ Zalecenie Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1).

¹⁰ Zalecenie Rady z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego (Dz.U. C 153 z 2.5.2018, s. 1).

¹¹ Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1).

¹² Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (Dz.U. C 189 z 5.6.2019, s. 4).

¹³ Zalecenie Rady z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej (Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1).

¹⁴ Zalecenie Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży

standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

⁷ Zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz.U. C 88 z 27.3.2014, s. 1).

^{7a} **Zalecenie Rady (UE) 2015/1184 w sprawie ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii Europejskiej (Dz.U. L 192 z 18.7.2015, s. 27).**

⁸ Zalecenie Rady z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy (Dz.U. C 67 z 20.2.2016, s. 1).

⁹ Zalecenie Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1).

¹⁰ Zalecenie Rady z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego (Dz.U. C 153 z 2.5.2018, s. 1).

¹¹ Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1).

¹² Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (Dz.U. C 189 z 5.6.2019, s. 4).

¹³ Zalecenie Rady z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej (Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1).

¹⁴ Zalecenie Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży

(Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1).

¹⁵ Zalecenie Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (Dz.U. C 417 z 2.12.2020, s. 1).

¹⁶ Zalecenie Rady z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie podejść uwzględniających kształcenie mieszane na rzecz wysokiej jakości i włączającego szkolnictwa podstawowego i średniego (Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1).

¹⁷ Zalecenie Komisji (UE) 2021/402 z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (EASE) (Dz.U. L 80 z 8.3.2021, s. 1).

¹⁸ Zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci (Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14).

¹⁹ Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030) (2021/C66/01) (Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1).

²⁰ Komunikat Komisji (UE) 2021/778 z dnia 9 grudnia 2021 r. – Budowanie gospodarki służącej ludziom: plan działania na rzecz gospodarki społecznej.

²¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) (Dz.U. L 462 z 28.12.2021, s. 1).

²² *COM/2020/682 final*

²³ COM/2021/801 final

²⁴ COM/2021/770 final

(Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1).

¹⁵ Zalecenie Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (Dz.U. C 417 z 2.12.2020, s. 1).

¹⁶ Zalecenie Rady z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie podejść uwzględniających kształcenie mieszane na rzecz wysokiej jakości i włączającego szkolnictwa podstawowego i średniego (Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1).

¹⁷ Zalecenie Komisji (UE) 2021/402 z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (EASE) (Dz.U. L 80 z 8.3.2021, s. 1).

¹⁸ Zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci (Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14).

¹⁹ Rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030) (2021/C66/01) (Dz.U. C 66 z 26.2.2021, s. 1).

²⁰ Komunikat Komisji (UE) 2021/778 z dnia 9 grudnia 2021 r. – Budowanie gospodarki służącej ludziom: plan działania na rzecz gospodarki społecznej.

²¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) (Dz.U. L 462 z 28.12.2021, s. 1).

²² *Dotychczas nie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.*

²³ COM/2021/801 final

²⁴ COM/2021/770 final

²⁵ COM/2021/773 final

²⁶ COM/2021/93 final

²⁷ COM/2021/762 final

²⁸ COM/2022/11 final

²⁵ COM/2021/773 final

²⁶ COM/2021/93 final

^{26a} *Dotychczas nie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.*

²⁷ COM/2021/762 final

^{27a} *COM/2021/568 final*

²⁸ COM/2022/11 final

Poprawka 7

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) W ramach europejskiego semestru połączono ze sobą różne instrumenty, tworząc nadrzędne ramy dla zintegrowanej wielostronnej koordynacji i nadzoru **gospodarczego** oraz polityki **zatrudnienia**. Dążąc do zrównoważenia środowiskowego, wydajności, sprawiedliwości i stabilności, w ramach europejskiego semestru **uwzględniono** zasady Europejskiego filaru praw socjalnych oraz jego narzędzie monitorowania – tablicę wskaźników społecznych, a ponadto **przewidziano** silne zaangażowanie partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron. **Dzięki temu podejściu wsparcie zyskuje realizacja** celów **zrównoważonego rozwoju**. Polityka Unii i państw członkowskich w dziedzinie gospodarki i zatrudnienia powinna iść w parze ze sprawiedliwym przejściem Europy na gospodarkę neutralną klimatycznie, zrównoważoną środowiskowo i cyfrową, zwiększać konkurencyjność, gwarantować **odpowiednie** warunki pracy, wspierać innowacje, promować sprawiedliwość społeczną i równość szans **oraz** eliminować nierówności i dysproporcje regionalne.

Poprawka

(5) W ramach europejskiego semestru połączono ze sobą różne instrumenty, tworząc nadrzędne ramy dla zintegrowanej wielostronnej koordynacji i nadzoru **polityki gospodarczej, polityki zatrudnienia, polityki społecznej** oraz polityki **ochrony środowiska**. Dążąc do zrównoważenia środowiskowego, wydajności, **inkluzywności**, sprawiedliwości i stabilności, w ramach europejskiego semestru **należy w większym stopniu uwzględnić** zasady Europejskiego filaru praw socjalnych („**filar**”), **w tym zasadę nr 11 dotyczącą opieki i wsparcia dla dzieci**, oraz jego narzędzie monitorowania – tablicę wskaźników społecznych, a ponadto **przewidywać** silne zaangażowanie partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron. **Powinien on wspierać realizację celów zrównoważonego rozwoju ONZ, w tym celu nr 1 (koniec z ubóstwem), celu nr 4 (wysokiej jakości edukacja), celu nr 5 (równość płci), celu nr 7 (czysta energia po przystępnej cenie), celu nr 8 (godna praca i wzrost gospodarczy) oraz celu nr 10 (zmniejszenie nierówności). Należy zapewnić wszystkim inkluzywną i**

sprawiedliwą oraz dobrej jakości edukację i możliwości uczenia się przez całe życie i należy zapisać to w polityce zatrudnienia i polityce społecznej. Równość płci powinna być uwzględniana we wszystkich strategiach Unii. Wskaźnik równouprawnienia płci mógłby być jednym z narzędzi europejskiego semestru, służącym monitorowaniu postępów w realizacji celów społecznych i celów w zakresie zatrudnienia oraz pomiarowi wpływu polityki zatrudnienia i polityki społecznej na kwestie związane z płcią.

Polityka Unii i państw członkowskich w dziedzinie gospodarki i zatrudnienia powinna iść w parze ze sprawiedliwym przejściem Europy na gospodarkę neutralną klimatycznie, zrównoważoną środowiskowo, *sprzyjającą włączeniu społecznemu* i cyfrową, *zapewniać pozytywną konwergencję społeczną*, zwiększać *trwale* konkurencyjność, *wspierać MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstwa*, gwarantować *godne* warunki pracy *oraz odporne systemy ochrony socjalnej*, wspierać innowacje, promować sprawiedliwość społeczną i równość szans *dla wszystkich*, eliminować *ubóstwo*, *wspierać i inwestować w dzieci i ludzi młodych*, *zwalczać wykluczenie społeczne*, nierówności, *dyskryminację intersekcyjną* i dysproporcje regionalne, *zwłaszcza w regionach oddalonych i najbardziej oddalonych.* *Istnieje potrzeba zapewnienia wysokiej jakości i trwałego zatrudnienia w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, w oparciu o inicjatywy ustawodawcze lub, w razie potrzeby, zmianę istniejącego ustawodawstwa, w szczególności w odniesieniu do telepracy, urlopów rodzicielskich i opiekuńczych, bezpieczeństwa i higieny pracy, sztucznej inteligencji (AI) w miejscu pracy, europejskiej strategii przeciwdziałania ubóstwu, a także ogólnych ram prawnych dotyczących podwykonawstwa, z większą przejrzystością i zaleceniami dotyczącymi*

odpowiedzialności. Unijny akt prawny dotyczący prawa do bycia offline jest obecnie przedmiotem dyskusji europejskich partnerów społecznych w kontekście ich ramowego porozumienia w sprawie cyfryzacji. Dyskusja ta powinna doprowadzić do wypracowania minimalnych norm i warunków, aby dopilnować, by pracownicy mogli skutecznie egzekwować swoje prawo do bycia offline, oraz regulować stosowanie istniejących i nowych narzędzi cyfrowych do celów związanych z pracą. Na poziomie Unii należy wprowadzić wspólne ramy prawne zapewniające sprawiedliwe wynagrodzenie za staże, praktyki i przyuczenie do zawodu, aby uniknąć wykorzystywania młodych pracowników i łamania ich praw. Państwa członkowskie powinny zapewnić stażystom, praktykantom i uczniom zawodu godne warunki pracy i dostęp do ochrony socjalnej.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5a) Aby skutecznie eliminować zagrożenia w pracy, należy chronić zarówno zdrowie psychiczne, jak i fizyczne; szczególną uwagę należy zwrócić na narażenie pracowników na działanie szkodliwych substancji, ale także na długie godziny pracy, presję psychospołeczną, złą postawę, powtarzające się ruchy i podnoszenie ciężarów. Poprawa bezpieczeństwa i higieny pracy ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia godnych warunków pracy, zwłaszcza w świetle zmian demograficznych i już istniejącego braku wykwalifikowanych pracowników. Istnieje zatem pilna potrzeba zapewnienia wysokiej jakości, bezpiecznego i

zrównoważonego zatrudnienia zgodnie z rezolucjami Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2022 r. w sprawie nowych strategicznych ram UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy po 2020 r.^a oraz z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie zdrowia psychicznego w cyfrowym świecie pracy. Dlatego należy wzmocnić usługi medycyny pracy, w tym wsparcie psychospołeczne i regularne, dobrowolne badania dla wszystkich pracowników.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

(6) Wyzwania związane ze zmianą klimatu i środowiskiem, potrzeba **szybszego** uzyskania niezależności energetycznej i zapewnienia otwartej strategicznej autonomii Europy, globalizacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja, coraz większa skala stosowania telepracy, gospodarka platform **oraz** zmiany demograficzne – wszystkie te czynniki zmieniają europejskie gospodarki i społeczeństwa. Unia i jej państwa członkowskie powinny – we współpracy – skutecznie i proaktywnie odpowiadać na te zmiany strukturalne i w razie potrzeby dostosowywać istniejące systemy, uznając ścisłą współzależność gospodarek i rynków pracy państw członkowskich, oraz odnośne polityki. Wymaga to skoordynowanych, ambitnych i skutecznych działań politycznych **zarówno na szczeblu unijnym, jak i na szczeblu krajowym**, zgodnie z **postanowieniami** TFUE i **unijnymi przepisami dotyczącymi zarządzania gospodarczego, przy jednoczesnym wdrożeniu** Europejskiego filaru praw socjalnych. Takie działania polityczne powinny obejmować stymulowanie zrównoważonych inwestycji, odnowienie zobowiązania na

Poprawka

(6) Wyzwania związane ze zmianą klimatu i środowiskiem, potrzeba uzyskania niezależności energetycznej i **sprawiedliwej społecznie zielonej transformacji oraz** zapewnienia otwartej strategicznej autonomii Europy, globalizacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja, coraz większa skala stosowania telepracy, gospodarka platform, zmiany demograficzne **i wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę** – wszystkie te czynniki **głęboko** zmieniają europejskie gospodarki i społeczeństwa. Unia i jej państwa członkowskie powinny – we współpracy – skutecznie i proaktywnie odpowiadać na te zmiany strukturalne i **wzrost inflacji i** w razie potrzeby dostosowywać istniejące systemy, uznając ścisłą współzależność gospodarek i rynków pracy państw członkowskich, oraz odnośne polityki. Wymaga to skoordynowanych, **przekrojowych**, ambitnych i skutecznych działań politycznych na **poziomie unijnym, krajowym i regionalnym z udziałem partnerów społecznych**, zgodnie z TFUE i **zasadą pomocniczości, filarem i celami określonymi w planie działania Komisji na rzecz** Europejskiego filaru praw socjalnych z **dnia 4 marca 2021 r. („plan**

rzecz przeprowadzenia w odpowiedniej kolejności reform, które przyczyniają się do przyspieszenia wzrostu gospodarczego, tworzenia **wysokiej jakości** miejsc pracy, zwiększenia produktywności, zapewniania **odpowiednich** warunków pracy, spójności społecznej i terytorialnej, pozytywnej konwergencji, odporności i odpowiedzialności budżetowej, przy wsparciu z istniejących unijnych programów finansowania, w szczególności Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz funduszy polityki spójności (w tym Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), a także Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Powinny one łączyć środki po stronie podaży i popytu i uwzględniać ich wpływ na środowisko, zatrudnienie oraz społeczeństwo.

*działania”), jak również z unijnymi przepisami dotyczącymi zarządzania gospodarczego. Takie działania polityczne powinny obejmować stymulowanie zrównoważonych inwestycji **publicznych i prywatnych, konkurencyjności i infrastruktury**, odnowienie zobowiązania na rzecz przeprowadzenia w odpowiedniej kolejności reform, które przyczyniają się do przyspieszenia **zrównoważonego i integracyjnego** wzrostu gospodarczego, tworzenia **większej liczby** miejsc pracy **wysokiej jakości**, zwiększenia produktywności, zapewniania **godnych** warunków pracy, spójności społecznej i terytorialnej, pozytywnej konwergencji **społecznej i dobrobytu gospodarczego, sprawiedliwości społecznej, równych szans i włączenia, sprawiedliwej mobilności pracowników**, odporności i odpowiedzialności budżetowej, przy wsparciu z istniejących unijnych programów finansowania, w szczególności Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz funduszy polityki spójności (w tym Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), a także Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Powinny one łączyć środki po stronie podaży i popytu i uwzględniać ich wpływ na środowisko, zatrudnienie oraz społeczeństwo.*

Uruchomienie w marcu 2020 r. – w kontekście kryzysu wywołanego COVID-19 – ogólnej klauzuli wyjścia przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu umożliwiło państwom członkowskim szybką reakcję i wprowadzenie środków nadzwyczajnych w celu złagodzenia gospodarczych i społecznych skutków pandemii. Szczególny charakter wstrząsu makroekonomicznego wywołanego rosyjską inwazją na Ukrainę, a także obecny kryzys spowodowany wysokimi kosztami życia powodują, że państwa członkowskie muszą nadal dysponować fiskalnym marginesem swobody. W

związku z tym, zgodnie z opinią Komisji, obecny kontekst uzasadnia przedłużenie ogólnej klauzuli wyjścia do końca 2023 r. i jej dezaktywację od 2024 r. Państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystywać potencjał, jaki daje ogólna klauzula wyjścia, w zakresie wspierania przedsiębiorstw odczuwających trudności lub brak płynności – szczególnie MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstw – i móc przyjmować ukierunkowane środki, by zabezpieczyć miejsca pracy, płace i warunki zatrudnienia oraz inwestować w ludzi i systemy opieki społecznej. Potencjalne ryzyko dla finansów publicznych spowodowane przedłużeniem stosowania klauzuli, a także potencjalne negatywne skutki społeczne jej dezaktywacji należy ocenić ex ante. Należy zatem przeprowadzić rewizję paktu stabilności i wzrostu.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6a) Chociaż telepraca może poprawić równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, zmniejszyć zużycie paliw kopalnych, poprawić jakość powietrza, pokonać granice geograficzne i umożliwić wcześniej wykluczonym grupom pracowników dostęp do rynku pracy, to jednak niesie ze sobą ryzyko zatarcia granic między pracą a życiem prywatnym, co może mieć negatywny wpływ na prawa podstawowe pracowników oraz ich zdrowie fizyczne i psychiczne. Podobnie rozwiązania AI mają potencjał, aby poprawić warunki pracy i jakość życia, ułatwić dostęp osobom z niepełnosprawnościami i przewidzieć rozwój rynku pracy; budzą one jednak potencjalne obawy dotyczące prywatności, kontroli danych osobowych,

bezpieczeństwa i higieny pracy, dyskryminacji przy zatrudnianiu, jak również wzmocnienia profilowania rasowego i płciowego, którymi należy się zająć.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Parlament Europejski, Rada i Komisja proklamowały **Europejski filar praw socjalnych**²⁹. Określono w nim 20 zasad i praw, na których mają opierać się sprawiedliwe i sprawnie funkcjonujące rynki pracy i systemy opieki społecznej, podzielone na trzy kategorie: równe szanse i dostęp do zatrudnienia, sprawiedliwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i włączenie społeczne. Wyznaczają one Unii strategiczny kierunek, gwarantując, że transformacja w kierunku neutralności klimatycznej, zrównoważoności środowiskowej, cyfryzacji i zmian demograficznych będzie sprawiedliwa **społecznie** i uczciwa. **Europejski filar praw socjalnych**, wraz z towarzyszącą mu tablicą wskaźników społecznych, stanowi ramy odniesienia, które pozwalają monitorować wyniki państw członkowskich, jeśli chodzi o zatrudnienie i sytuację społeczną, stymulować reformy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz pogodzenie aspektu społecznego z rynkowym w dzisiejszej **nowoczesnej** gospodarce, w tym przez promowanie gospodarki społecznej. **W dniu 4 marca 2021 r. Komisja przedstawiła plan działania na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych (zwany dalej „planem działania”), obejmujący ambitne, a jednocześnie realistyczne główne cele oraz uzupełniające cele cząstkowe na 2030 r. w obszarze zatrudnienia,**

Poprawka

(7) Parlament Europejski, Rada i Komisja proklamowały filar. Określono w nim 20 zasad i praw, na których mają opierać się sprawiedliwe i sprawnie funkcjonujące rynki pracy i systemy opieki społecznej, podzielone na trzy kategorie: równe szanse i dostęp do zatrudnienia, sprawiedliwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i włączenie społeczne. Wyznaczają one Unii strategiczny kierunek, gwarantując, że transformacja w kierunku neutralności klimatycznej, zrównoważoności środowiskowej, cyfryzacji i zmian demograficznych będzie sprawiedliwa i uczciwa **pod względem społecznym i geograficznym. Filar**, wraz z towarzyszącą mu tablicą wskaźników społecznych, stanowi ramy odniesienia, które pozwalają monitorować wyniki państw członkowskich, jeśli chodzi o zatrudnienie i sytuację społeczną, stymulować reformy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz pogodzenie aspektu społecznego z rynkowym w dzisiejszej gospodarce, w tym przez promowanie gospodarki społecznej, **a także zielonej, cyfrowej i o obiegu zamkniętym. Plan działania zawiera** ambitne, a jednocześnie realistyczne główne cele oraz uzupełniające cele cząstkowe na 2030 r. w obszarze zatrudnienia, umiejętności, edukacji i ograniczenia ubóstwa, a także zmienioną tablicę wskaźników społecznych. **W tym kontekście**

umiejętności, edukacji i ograniczenia ubóstwa, a także zmienioną tablicę wskaźników społecznych.

sprawiedliwa mobilność pracowników i możliwość przenoszenia praw i uprawnień poprzez lepszą ochronę pracowników mobilnych, w tym pracowników transgranicznych i sezonowych, skuteczniejsze inspekcje pracy oraz wprowadzenie skutecznych rozwiązań cyfrowych powinny być zagwarantowane na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym.

²⁹ *Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).*

Poprawka 12

Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8a) Polityka prorodzinna i inwestycje społeczne w dzieci, chroniące je przed ubóstwem i pomagające wszystkim dzieciom w dostępie do ich praw, takich jak dostępność dobrej jakości opieki nad dziećmi oraz wczesnej edukacji i kształcenia, są niezbędne dla przyszłości dzieci, zrównoważonego rozwoju społeczeństwa i pozytywnego rozwoju demograficznego, zapewniającego im zdrowe środowisko i bezpieczny klimat. Państwa członkowskie powinny zlikwidować ubóstwo dzieci i skupić swoje wysiłki na skutecznej realizacji zalecenia Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci^{1a} oraz przyjętych na jego podstawie krajowych planów działania, aby zapewnić dostęp do bezpłatnych usług wysokiej jakości wszystkim potrzebującym dzieciom, a tym samym zapewnić dzieciom równy i skuteczny dostęp do bezpłatnej opieki zdrowotnej, bezpłatnej edukacji, bezpłatnej opieki nad dziećmi,

odpowiedniego mieszkania i zdrowego odżywiania. W tym celu należy pilnie zwiększyć finansowanie europejskiej gwarancji dla dzieci, przyznając jej specjalny budżet w wysokości co najmniej 20 mld EUR, o co wielokrotnie wnosił Parlament Europejski. Europejska gwarancja dla dzieci powinna zostać niezwłocznie włączona do głównego nurtu polityki we wszystkich sektorach, a finansowanie praw dziecka powinno zostać zwiększone poprzez pełne wykorzystanie istniejących polityk i funduszy Unii. Państwa członkowskie powinny dalej napędzać inwestycje w trwałe miejsca pracy wysokiej jakości oraz przyjąć kompleksowe podejście do wspierania rodziców dzieci w potrzebie. Jako kontynuacja wniosku Komisji dotyczącego zalecenia Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie, wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie programów płacy minimalnej mógłby przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest zmniejszenie ubóstwa o co najmniej połowę we wszystkich państwach członkowskich do 2030 r.

^{1a} Zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci (Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14).

Poprawka 13
Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 8 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8b) Bezdopnia, która negatywnie wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne ludzi, ich dobrostan i jakość życia, a także na ich dostęp do zatrudnienia i innych usług gospodarczych i społecznych, jest jedną z najskrajniejszych form

wykluczenia społecznego. Parlament Europejski, Komisja, władze krajowe, regionalne i lokalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego na szczęblu Unii uzgodnili uruchomienie europejskiej platformy zwalczania bezdomności. Przyjąwszy za ostateczny cel położenie kresu bezdomności do 2030 r., zobowiązali się wdrażać zasadę „najpierw mieszkanie”, wspierać zapobieganie bezdomności i zapewniać dostęp do odpowiednich, bezpiecznych i przystępnych cenowo mieszkań i usług wsparcia dla osób bezdomnych, a jednocześnie wprowadzać niezbędne środki polityczne, wykorzystując odpowiednie finansowanie krajowe i unijne. Państwa członkowskie powinny również dążyć do zapewnienia wszystkim dostępu do godziwych i przystępnych cenowo mieszkań poprzez krajowe plany przystępnych cenowo mieszkań, które powinny być włączone do krajowych programów reform.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) W następstwie rosyjskiej inwazji na Ukrainę Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 24 lutego 2022 r. potępiła działania Rosji, które grożą osłabieniem europejskiego i globalnego bezpieczeństwa i stabilności, oraz wyraziła solidarność z narodem ukraińskim, zwracając uwagę na naruszenie prawa międzynarodowego i zasad Karty Narodów Zjednoczonych. W obecnym kontekście, zważywszy na skalę napływu uchodźców i wysiedleńców, konieczna jest tymczasowa ochrona, przyznana decyzją Rady z dnia 4 marca 2022 r.³⁰ uruchamiającą dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony³¹. Umożliwia ona

Poprawka

(9) W następstwie rosyjskiej inwazji na Ukrainę Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 24 lutego 2022 r. potępiła działania Rosji, które grożą osłabieniem europejskiego i globalnego bezpieczeństwa i stabilności, oraz wyraziła solidarność z narodem ukraińskim, zwracając uwagę na naruszenie prawa międzynarodowego i zasad Karty Narodów Zjednoczonych. W obecnym kontekście, zważywszy na skalę napływu uchodźców i wysiedleńców, konieczna jest tymczasowa ochrona, przyznana decyzją Rady z dnia 4 marca 2022 r.³⁰ uruchamiającą dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony³¹. Umożliwia ona

ukraińskim uchodźcom korzystanie z praw zharmonizowanych w całej Unii, które zapewniają odpowiedni poziom ochrony, w tym prawo pobytu, dostęp do rynku pracy i integrację na nim, dostęp do kształcenia i szkolenia, dostęp do mieszkań, a także do systemów zabezpieczenia społecznego, opieki medycznej, opieki społecznej lub innej pomocy oraz środki utrzymania. Uczestnicząc w europejskich rynkach pracy, ukraińscy uchodźcy mogą przyczynić się do wzmocnienia gospodarki UE oraz do wsparcia swojego kraju i jego mieszkańców. Nabyte przez nich doświadczenie i umiejętności mogą w przyszłości przyczynić się do odbudowy Ukrainy. W przypadku dzieci i nastolatków bez opieki tymczasowa ochrona zapewnia prawo do opieki prawnej oraz umożliwia korzystanie z edukacji i placówek opieki. Państwa członkowskie powinny angażować partnerów społecznych w opracowywanie, wdrażanie i ocenę środków politycznych podejmowanych w obliczu wyzwań w zakresie zatrudnienia i umiejętności, wynikających z rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Partnerzy społeczni odgrywają kluczową rolę w łagodzeniu skutków wojny poprzez utrzymanie zatrudnienia i produkcji.

ukraińskim uchodźcom korzystanie z praw zharmonizowanych w całej Unii, które zapewniają odpowiedni poziom ochrony, w tym prawo pobytu, dostęp do rynku pracy i integrację na nim, dostęp do kształcenia i szkolenia, dostęp do mieszkań, a także do systemów zabezpieczenia społecznego, opieki medycznej, opieki społecznej lub innej pomocy oraz środki utrzymania. **Szczególną uwagę należy zwrócić w tym kontekście na osoby z niepełnosprawnościami.** Uczestnicząc w europejskich rynkach pracy, ukraińscy uchodźcy mogą przyczynić się do wzmocnienia gospodarki UE oraz do wsparcia swojego kraju i jego mieszkańców. **Ponieważ większość ukraińskich uchodźców to kobiety i dzieci, państwa członkowskie powinny zapewnić wystarczające wsparcie na zakwaterowanie i opiekę nad dziećmi, aby ułatwić ich włączenie. Państwa członkowskie powinny też dopilnować, aby przy wdrażaniu na szczeblu krajowym europejskiej gwarancji dla dzieci zagwarantować dzieciom uciekającym z Ukrainy dostęp do bezpłatnych usług wysokiej jakości na równi z ich rówieśnikami w państwie przyjmującym.** Nabyte przez nich doświadczenie i umiejętności mogą w przyszłości przyczynić się do odbudowy Ukrainy. W przypadku dzieci i nastolatków bez opieki tymczasowa ochrona zapewnia prawo do opieki prawnej oraz umożliwia korzystanie z edukacji i placówek opieki. Państwa członkowskie powinny angażować partnerów społecznych w opracowywanie, wdrażanie i ocenę środków politycznych podejmowanych w obliczu wyzwań w zakresie zatrudnienia i umiejętności, wynikających z rosyjskiej inwazji na Ukrainę, **a także uznawania kwalifikacji.** Partnerzy społeczni odgrywają kluczową rolę w łagodzeniu skutków wojny poprzez utrzymanie zatrudnienia i produkcji. **Państwa członkowskie powinny rozważyć**

rozszerzenie ochrony oferowanej przez dyrektywę o ochronie tymczasowej na wszystkich uchodźców i odpowiedzi na obawy pracodawców związane z zatrudnianiem osób posiadających jedynie status tymczasowy.

30 Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony

³¹ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami

³¹ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami

Poprawka 15

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję

(10) Reformy rynku pracy, w tym krajowe mechanizmy ustalania wynagrodzenia, powinny być zgodne z krajowymi praktykami dialogu społecznego; pozwoli to zapewnić sprawiedliwe wynagrodzenia, umożliwiające godny poziom życia ***i*** trwały wzrost gospodarczy. Powinny one stwarzać niezbędne możliwości szerokiego uwzględniania czynników społeczno-gospodarczych, wśród których znajduje się poprawa zrównoważoności, konkurencyjności, innowacji, ***tworzenia*** wysokiej jakości miejsc pracy, ***warunków*** pracy, ***zmniejszanie ubóstwa*** pracujących, ***poprawa poziomu kształcenia***

Poprawka

(10) Reformy rynku pracy, w tym krajowe mechanizmy ustalania wynagrodzenia, powinny być zgodne z krajowymi praktykami dialogu społecznego; pozwoli to zapewnić sprawiedliwe wynagrodzenia, umożliwiające godny poziom życia, trwały wzrost gospodarczy ***i pozytywną konwergencję społeczną i terytorialną.*** Powinny one stwarzać niezbędne możliwości szerokiego uwzględniania czynników społeczno-gospodarczych, wśród których znajduje się poprawa zrównoważoności, konkurencyjności, innowacji, ***tworzenie*** wysokiej jakości miejsc pracy, ***godne warunki*** pracy,

i **umiejętności, zdrowia publicznego i włączenia społecznego oraz realnych dochodów**. W tym kontekście Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz inne fundusze UE wspierają państwa członkowskie we wdrażaniu reform i inwestycji, które są zgodne z priorytetami UE, dzięki czemu europejskie gospodarki i społeczeństwa stają się bardziej zrównoważone, odporne i lepiej przygotowane na zieloną i cyfrową transformację. Rosyjska inwazja na Ukrainę jeszcze bardziej zaostrzyła istniejące już wcześniej wyzwania społeczno-gospodarcze wynikające z kryzysu związanego z COVID-19. Państwa członkowskie i Unia powinny nadal zapewniać łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych oraz skutków dla zatrudnienia oraz sprawiedliwy społecznie charakter transformacji, zważywszy również na to, że większa otwarta strategiczna autonomia i przyspieszona zielona transformacja pomogą zmniejszyć zależność od importu energii i innych strategicznych produktów i technologii, zwłaszcza z Rosji. **Konieczne jest wzmocnienie** odporności oraz **dążenie** do integracyjnego i odpornego społeczeństwa, zapewniającego ludziom ochronę, a także możliwość przewidywania zmian i zarządzania nimi oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym. Zgodnie z zaleceniem (UE) 2021/402 [oraz zaleceniem Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej] potrzebny jest spójny zestaw aktywnych polityk rynku pracy, obejmujący **tymczasowe** zachęty do **zatrudniania i zmiany pracy, polityki w zakresie umiejętności** oraz doskonalenie służb zatrudnienia, aby wspierać zmiany stanu na rynku pracy, również w kontekście zielonej i cyfrowej transformacji.

ubóstwo pracujących, **równość płci, szkolenie, umiejętności i kwalifikacje, zdrowie publiczne i włączenie społeczne** oraz **realne dochody i siła nabywcza**. **Państwa członkowskie powinny zatem przestrzegać prawa do rokowań i działań zbiorowych, jak również wolności zgromadzeń i stowarzyszania się, zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i odpowiednimi konwencjami międzynarodowymi**. **Ponadto państwa członkowskie powinny wzmocnić rolę partnerów społecznych, wspierać rady zakładowe i przedstawicielstwa pracowników, promować negocjacje zbiorowe i wspierać duże zagęszczenie związków zawodowych i stowarzyszeń pracodawców, aby zapewnić integracyjne i sprawiedliwe społecznie ożywienie gospodarcze**. W tym kontekście Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz inne fundusze UE wspierają państwa członkowskie we wdrażaniu reform i inwestycji, które są zgodne z priorytetami UE, dzięki czemu europejskie gospodarki i społeczeństwa stają się bardziej zrównoważone, odporne i lepiej przygotowane na zieloną i cyfrową transformację. Rosyjska inwazja na Ukrainę jeszcze bardziej zaostrzyła istniejące już wcześniej wyzwania społeczno-gospodarcze wynikające z kryzysu związanego z COVID-19. Państwa członkowskie i Unia powinny nadal zapewniać łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych oraz skutków dla zatrudnienia oraz sprawiedliwy społecznie charakter transformacji, zważywszy również na to, że większa otwarta strategiczna autonomia i przyspieszona zielona transformacja pomogą zmniejszyć zależność od importu energii i innych strategicznych produktów i technologii, zwłaszcza z Rosji. **W celu wzmocnienia** odporności oraz **dążenia** do integracyjnego i odpornego społeczeństwa, zapewniającego ludziom ochronę, a także możliwość przewidywania zmian

i zarządzania nimi oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym, ***należy ustanowić tymczasowy europejski pakiet dotyczący odporności społecznej, koordynujący zestaw środków i działań mających na celu wzmocnienie systemów opieki społecznej i ochrony socjalnej w Unii, w tym kontynuację i refinansowanie programu SURE tak długo, jak długo społeczno-gospodarcze konsekwencje rosyjskiej inwazji na Ukrainę będą miały negatywny wpływ na rynek pracy, zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie skutków społecznych i gospodarczych dla UE związanych z rosyjską wojną w Ukrainie – zwiększanie zdolności UE do działania, oraz instrument ratowania socjalnego ze zwiększonym wsparciem publicznym dla istniejących instrumentów skierowanych do najuboższych w naszym społeczeństwie.*** Zgodnie z zaleceniem (UE) 2021/402 [oraz zaleceniem Rady w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej] potrzebny jest spójny zestaw aktywnych polityk rynku pracy, obejmujący zachęty do ***zmiany pracy, zdobywanie kwalifikacji, walidację i nabywanie kompetencji, a także edukację zorientowaną na przyszłość, uczenie się przez całe życie, kształcenie i szkolenie zawodowe, podnoszenie kwalifikacji i zmianę kwalifikacji*** oraz doskonalenie służb zatrudnienia, aby wspierać zmiany stanu na rynku pracy, również w kontekście zielonej i cyfrowej transformacji. ***Potrzebna jest dogłębna ocena krajowych strategii i systemów wsparcia wdrożonych w celu złagodzenia skutków pandemii COVID-19, aby określić najlepsze praktyki i instrumenty do wykorzystania w przyszłości.***

Poprawka 16

Wniosek dotyczący decyzji Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Należy **zwalczać** wszelkie formy dyskryminacji, zapewniać równouprawnienie płci i **wspierać** zatrudnienie ludzi młodych. Należy również zapewnić każdemu dostęp i szanse oraz **ograniczyć** ubóstwo i wykluczenie społeczne, w tym wśród dzieci i Romów, w szczególności przez zapewnienie skutecznego funkcjonowania rynków pracy oraz odpowiednich i włączających systemów zabezpieczenia społecznego³², a także przez usunięcie przeszkód utrudniających włączające, przyszłościowe kształcenie **oraz uczestnictwo w szkoleniu** i w rynku pracy, m.in. dzięki inwestycjom we wczesną edukację i opiekę nad dziećmi oraz w zielone i cyfrowe umiejętności. **Szczególne znaczenie ma terminowy** i równy dostęp do **przystępnych cenowo** usług **opieki długoterminowej i opieki zdrowotnej**, w tym profilaktyki i promocji opieki zdrowotnej, **również w kontekście** pandemii COVID-19, **która zaczęła się w 2020 r.**, oraz starzenia się **społeczeństw**. Należy w większym stopniu wykorzystywać potencjał osób z niepełnosprawnościami, które to osoby mogą przyczyniać się do wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego. W miarę jak w miejscach pracy w całej Unii zaczynają upowszechniać się nowe modele gospodarcze i biznesowe, zmianie ulegają również stosunki pracy. Państwa członkowskie powinny zapewnić, **by** stosunki pracy wynikające z nowych form pracy **podtrzymywały i wzmacniały europejski model socjalny**.

Poprawka

(11) Należy **wykorzeńić** wszelkie formy dyskryminacji, zapewniać równouprawnienie płci i **aktywnie promować** zatrudnienie ludzi młodych, **zwłaszcza ze środowisk defaworyzowanych**. Należy również zapewnić każdemu **równy** dostęp i szanse oraz **wyeliminować** ubóstwo i wykluczenie społeczne, w tym wśród dzieci, **osób starszych, osób z niepełnosprawnościami** i Romów, w szczególności przez zapewnienie skutecznego funkcjonowania rynków pracy oraz odpowiednich i włączających systemów zabezpieczenia społecznego³², a także przez usunięcie przeszkód utrudniających włączające, przyszłościowe kształcenie, **szkolenie, uczenie się przez całe życie, kształcenie i szkolenie zawodowe oraz uczestnictwo** w rynku pracy, m.in. dzięki inwestycjom we wczesną edukację i opiekę nad dziećmi oraz w zielone i cyfrowe umiejętności. **Terminowy, powszechny, skuteczny** i równy dostęp do **opieki długoterminowej i** usług **zdrowotnych, zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2022 r. pt. „W kierunku wspólnych europejskich działań w dziedzinie opieki”**, w tym profilaktyki, **nie tylko w zakresie zdrowia psychicznego w miejscu pracy zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie zdrowia psychicznego w cyfrowym świecie pracy, oraz** promocji opieki zdrowotnej, **są szczególnie potrzebne, także w świetle pandemii COVID-19 i w kontekście starzenia się społeczeństw. Zapewnienie pracownikom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zdrowej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym przez cały okres ich kariery zawodowej jest warunkiem wstępnym godnego życia zawodowego oraz aktywnego i zdrowego**

starzenia się. Należy w większym stopniu wykorzystywać potencjał osób z niepełnosprawnościami, które to osoby mogą przyczyniać się do wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego, **w tym poprzez racjonalne usprawnienia w miejscu pracy, zgodnie z dyrektywą Rady 2000/78/WE i zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych^{2a}.** W miarę jak w miejscach pracy w całej Unii zaczynają upowszechniać się nowe modele gospodarcze i biznesowe, zmieniają się również stosunki pracy. Państwa członkowskie powinny **dalej wzmacniać europejski model społeczny, zapewniając wszystkim pracownikom równe prawa, godne warunki pracy i zatrudnienia oraz godne płace. Każdy ma prawo do uczciwych, sprawiedliwych, zdrowych i bezpiecznych warunków pracy oraz odpowiedniej ochrony w środowisku cyfrowym, tak jak i w fizycznym miejscu pracy, niezależnie od statusu zatrudnienia, zasad organizacji pracy, czasu trwania stosunku pracy czy wielkości pracodawcy. Ponadto państwa członkowskie powinny przeciwdziałać wyzyskowi pracowników i wszelkim formom niepewnego zatrudnienia, w tym fikcyjnemu samozatrudnieniu, pracy nierejestrowanej, nadużywaniu nietypowych umów i umów zerogodzinowych, a także zapewnić, aby stosunki pracy wynikające z nowych form pracy były zgodne z prawem unijnym i krajowym. Państwa członkowskie powinny również zwalczać gospodarkę nieformalną poprzez przenoszenie pracowników nieformalnych do gospodarki formalnej. Należy zachęcać do przedsiębiorczości oraz ułatwiać mobilność zawodową, w tym poprzez przenoszenie praw do zabezpieczenia społecznego i wprowadzanie skutecznych rozwiązań cyfrowych.**

³² Zalecenie Rady z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników

³² Zalecenie Rady z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie dostępu pracowników

oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej (Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1).

oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej (Dz.U. C 387 z 15.11.2019, s. 1).

32a Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16).

Poprawka 17

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję

(12) Zintegrowane wytyczne powinny stanowić podstawę zaleceń dla poszczególnych krajów, jakie Rada może kierować do państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystać swoje zasoby REACT-EU ustanowione rozporządzeniem (UE) 2020/2221³³, które wzmacnia fundusze polityki spójności na lata 2014–2020 i Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) do 2023 r., a które w obliczu trwającego kryzysu w Ukrainie zostało dodatkowo wzmocnione rozporządzeniem w sprawie działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE)³⁴ oraz kolejną zmianą rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów³⁵ dotyczącą zwiększonych płatności zaliczkowych na rzecz REACT-EU, a także wprowadzeniem nowego kosztu jednostkowego w celu przyspieszenia integracji osób przybywających do UE z Ukrainy³⁶. Ponadto w okresie programowania 2021–2027 państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystywać Europejski Fundusz Społeczny Plus ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1057³⁷, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1058³⁸, Instrument na rzecz Odbudowy

Poprawka

(12) Zintegrowane wytyczne powinny stanowić podstawę zaleceń dla poszczególnych krajów, jakie Rada może kierować do państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystać swoje zasoby REACT-EU ustanowione rozporządzeniem (UE) 2020/2221³³, które wzmacnia fundusze polityki spójności na lata 2014–2020 i Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) do 2023 r., a które w obliczu trwającego kryzysu w Ukrainie zostało dodatkowo wzmocnione rozporządzeniem w sprawie działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE)³⁴ oraz kolejną zmianą rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów³⁵ dotyczącą zwiększonych płatności zaliczkowych na rzecz REACT-EU, a także wprowadzeniem nowego kosztu jednostkowego w celu przyspieszenia integracji osób przybywających do UE z Ukrainy³⁶. Ponadto w okresie programowania 2021–2027 państwa członkowskie powinny w pełni wykorzystywać Europejski Fundusz Społeczny Plus ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1057³⁷, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1058³⁸, Instrument na rzecz Odbudowy

i Zwiększania Odporności ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/241³⁹ oraz inne fundusze unijne, w tym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1056⁴⁰, a także program InvestEU ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/523⁴¹, w celu wspierania zatrudnienia, inwestycji społecznych, **włączenia** społecznego i dostępności oraz promowania możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników, uczenia się przez całe życie oraz wysokiej jakości kształcenia i szkolenia dla wszystkich, **w tym** umiejętności cyfrowych. Państwa członkowskie mają także w pełni korzystać z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/691⁴², aby wspierać pracowników zwalnianych wskutek restrukturyzacji na dużą skalę, takich jak w wyniku pandemii COVID-19, transformacji społeczno-gospodarczych będących skutkiem globalnych trendów oraz zmian technologicznych i środowiskowych. Choć zintegrowane wytyczne skierowane są do państw członkowskich i Unii, ich realizacja powinna przebiegać w partnerstwie z wszystkimi władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi i w ścisłej współpracy z parlamentami oraz partnerami społecznymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego.

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221

i Zwiększania Odporności ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/241³⁹ oraz inne fundusze unijne, w tym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/1056⁴⁰, a także program InvestEU ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/523⁴¹, w celu wspierania **trwałości i wysokiej jakości** zatrudnienia **oraz** inwestycji społecznych **w celu wyeliminowania ubóstwa, dyskryminacji i wykluczenia** społecznego i **zagwarantowania** dostępności oraz promowania możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników, uczenia się przez całe życie oraz wysokiej jakości kształcenia i szkolenia dla wszystkich, **zwłaszcza** umiejętności cyfrowych, **aby wyposażyć ich w wiedzę i kwalifikacje wymagane w cyfrowej, coraz bardziej ekologicznej gospodarce o obiegu zamkniętym**. Państwa członkowskie mają także w pełni korzystać z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/691⁴², aby wspierać pracowników zwalnianych wskutek restrukturyzacji na dużą skalę, takich jak w wyniku pandemii COVID-19, transformacji społeczno-gospodarczych będących skutkiem globalnych trendów, **nowego kryzysu światowego i finansowego oraz gospodarczego, a także** zmian technologicznych i **wyzwań** środowiskowych. Choć zintegrowane wytyczne skierowane są do państw członkowskich i Unii, ich realizacja **i analiza** powinna przebiegać w partnerstwie z wszystkimi władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi i w ścisłej **i aktywnej** współpracy z parlamentami **odpowiedniego szczebla** oraz partnerami społecznymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego.

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221

z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU) (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 30).

³⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/562 z dnia 6 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE).

³⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/613 z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do zwiększonych płatności zaliczkowych z zasobów REACT-EU oraz ustanowienia stawki jednostkowej.

³⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057

z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU) (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 30).

³⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/562 z dnia 6 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE).

³⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/613 z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do zwiększonych płatności zaliczkowych z zasobów REACT-EU oraz ustanowienia stawki jednostkowej.

³⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057

z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21).

³⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1).

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

⁴² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 (Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 48).

z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21).

³⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1).

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

⁴² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 (Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 48).

Poprawka 18

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 5 – akapit 1

Państwa członkowskie powinny aktywnie promować **zrównoważoną społeczną gospodarkę rynkową oraz ułatwiać** i wspierać inwestycje w tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy, **wykorzystując również** potencjał związany z zieloną i cyfrową transformacją **w kontekście głównego unijnego celu** na 2030 r. w zakresie zatrudnienia. **W tym celu** powinny **zmniejszać przeszkody, na które napotykają przedsiębiorstwa przy zatrudnianiu pracowników, promować odpowiedzialną przedsiębiorczość i rzeczywiste samozatrudnienie, a zwłaszcza** wspierać tworzenie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, m.in. poprzez dostęp do finansowania. Państwa członkowskie powinny aktywnie promować rozwój **gospodarki społecznej** i w pełni wykorzystywać jej potencjał, wspierać innowacje społeczne i przedsiębiorstwa społeczne oraz sprzyjać modelom biznesowym, które **przyczyniają się do tworzenia** wysokiej jakości **miejsc** pracy i generują korzyści społeczne na szczeblu lokalnym, w szczególności w gospodarce o obiegu zamkniętym i na obszarach, **które ze względu na swoją specjalizację sektorową doświadczają największych trudności w związku z transformacją w kierunku zielonej gospodarki.**

Państwa członkowskie powinny aktywnie promować **pełne zatrudnienie oparte na konkurencyjnej, innowacyjnej i zrównoważonej społecznej gospodarce rynkowej oraz** wspierać inwestycje w tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy. **Państwa członkowskie powinny wdrożyć inteligentną, ambitną i sprzyjającą włączeniu politykę zatrudnienia w celu przewidywania niedoborów na rynku pracy, aby wykorzystać** potencjał związany z zieloną i cyfrową transformacją **oraz osiągnąć główny unijny cel** na 2030 r. w zakresie zatrudnienia. **Państwa członkowskie** powinny **wspierać przedsiębiorstwa w zatrudnianiu pracowników oraz sprzyjać kształceniu i szkoleniu zawodowemu, odpowiedzialnej przedsiębiorczości i prawdziwemu samozatrudnieniu, także wśród kobiet, młodzieży, osób starszych i innych grup defaworyzowanych. Powinny one w szczególności** wspierać tworzenie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, m.in. poprzez dostęp do finansowania, **budowanie potencjału i doradztwo oraz ukierunkowane działania na rzecz zatrudniania nowych i zatrzymywania istniejących pracowników.** Państwa członkowskie powinny **w pełni wdrożyć plan działania na rzecz gospodarki społecznej i Zielony Ład** oraz aktywnie promować rozwój **społecznej, zielonej i cyfrowej gospodarki** i w pełni wykorzystywać jej potencjał, wspierać innowacje społeczne i **wzmocnić** przedsiębiorstwa społeczne oraz sprzyjać modelom biznesowym, które **tworzą trwałe i** wysokiej jakości **miejsc**a pracy, **zwłaszcza dla grup defaworyzowanych,** i generują korzyści społeczne na szczeblu lokalnym, w szczególności w gospodarce o obiegu zamkniętym i na obszarach **i w sektorach, w których potrzebne jest większe wsparcie dla przejścia na zieloną i**

Poprawka 19

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 5 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

W następstwie kryzysu związanego z COVID-19 **należy stosować** dobrze zaprojektowane mechanizmy zmniejszonego wymiaru **czasu** pracy i podobne rozwiązania **nie tylko w celu utrzymania zatrudnienia w stosownych przypadkach, ale również w celu usprawniania i wspierania procesów** restrukturyzacji, **sprzyjając modernizacji gospodarki**, m.in. dzięki powiązanemu rozwojowi umiejętności. Należy rozważyć dobrze zaprojektowane zachęty do zatrudniania i zmiany pracy oraz środki w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji, aby wspierać tworzenie miejsc pracy i **sprzyjać zmianie** pracy **oraz** rozwiązywać problemy niedoborów pracowników i umiejętności, **m.in.** w kontekście transformacji cyfrowej i ekologicznej, a także **skutków** rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Poprawka

W następstwie kryzysu związanego z COVID-19 dobrze zaprojektowane mechanizmy zmniejszonego wymiaru pracy i podobne rozwiązania **powinny w miarę możliwości zachować zatrudnienie, a także usprawniać i wspierać procesy** restrukturyzacji, **pomagając pracownikom i wzmacniając ich pozycję w procesie przechodzenia na zrównoważoną gospodarkę**, m.in. dzięki powiązanemu rozwojowi umiejętności. Należy rozważyć dobrze zaprojektowane zachęty do zatrudniania i zmiany pracy, **uczenia się przez całe życie, kształcenia i szkolenia zawodowego** oraz środki w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji, aby wspierać tworzenie miejsc pracy i **zarządzać zmianą** pracy, **a także** rozwiązywać **i przewidywać** problemy niedoborów pracowników i umiejętności **oraz zlikwidować lukę między edukacją a rynkiem pracy**, w kontekście **niezbędnej** transformacji cyfrowej i ekologicznej, a także **aby ograniczyć skutki** rosyjskiej inwazji na Ukrainę **i rosnące koszty życia w Europie. Państwa członkowskie powinny dostosować swoją politykę zatrudnienia i koordynować na szczeblu Unii wdrażanie najlepszych praktyk w odniesieniu do środków tymczasowych, które chronią pracowników i rynki pracy w czasach kryzysu, a także angażować partnerów społecznych w tym zakresie. Środki takie mogłyby obejmować dopłaty do wynagrodzeń, wsparcie dochodu i rozszerzenie systemów świadczeń dla bezrobotnych, a także przedłużenie płatnego zwolnienia chorobowego i urlopu opiekuńczego oraz telepracy.**

Państwa członkowskie powinny wspierać transformację kluczowych sektorów gospodarki, zapewniając im samowystarczalność i strategiczną autonomię. W celu ułatwienia sprawiedliwej mobilności pracowników należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę praw i miejsc pracy pracowników mobilnych, uznawanie dyplomów oraz wzmocnienie transgranicznych programów edukacyjnych i wymiany. Europejski Urząd ds. Pracy odgrywa ważną rolę, pomagając państwom członkowskim i Komisji w zapewnieniu, że unijne przepisy dotyczące mobilności pracowników i koordynacji zabezpieczenia społecznego są egzekwowane w sposób sprawiedliwy, prosty i skuteczny.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 5 – akapit 3

Tekst proponowany przez Komisję

Należy przenieść opodatkowanie z pracy na inne źródła, które mają korzystniejszy wpływ na zatrudnienie i wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu i są zgodne z celami klimatycznymi i środowiskowymi, uwzględniając efekt redystrybucyjny systemu podatkowego, a zarazem dbając o ochronę przychodów na potrzeby odpowiedniej ochrony socjalnej i wydatków pobudzających wzrost.

Poprawka

Opodatkowanie krajowe powinno wspierać zatrudnienie i wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu zgodnie z celami politycznymi określonymi w art. 3 TUE, jak również z celami zrównoważonego rozwoju, porozumienia paryskiego oraz celami klimatycznymi i środowiskowymi Europejskiego Zielonego Ładu. Reformy podatkowe powinny uwzględniać ich efekt dystrybucyjny systemu podatkowego i chronić dochody dostępne na inwestycje publiczne, w szczególności na wysokiej jakości usługi publiczne, ochronę socjalną i wydatki pobudzające zrównoważony wzrost.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 5 – akapit 4

Państwa członkowskie, również te, w których obowiązują ustawowe wynagrodzenia minimalne, powinny promować rokowania zbiorowe w celu ustalania wynagrodzeń oraz zapewnić skuteczne angażowanie partnerów społecznych w sposób przejrzysty i przewidywalny, umożliwiając odpowiednią reaktywność wynagrodzeń na zmiany w produktywności oraz sprzyjając sprawiedliwym wynagrodzeniom umożliwiającym godny poziom życia, a przy tym zwracając szczególną uwagę na grupy o niższych i średnich dochodach z myślą o wzmocnieniu pozytywnej konwergencji społeczno-gospodarczej. Mechanizmy ustalania wynagrodzeń powinny uwzględniać warunki społeczno-gospodarcze, w tym rozwój sytuacji w poszczególnych regionach i sektorach. Respektując praktyki krajowe i autonomię partnerów społecznych, państwa członkowskie i partnerzy społeczni powinni zapewnić, by wszyscy pracownicy otrzymywali godziwe wynagrodzenie wynikające bezpośrednio lub pośrednio z układów zbiorowych **lub** z odpowiednich ustawowych wynagrodzeń minimalnych, z uwzględnieniem ich wpływu na konkurencyjność, tworzenie miejsc pracy i ubóstwo pracujących.

Polityka zapewniająca, by płace umożliwiały godziwy poziom życia, w tym grupom defaworyzowanym, pozostaje ważnym elementem zwalczania ubóstwa pracujących. Państwa członkowskie, również te, w których obowiązują ustawowe wynagrodzenia minimalne, powinny promować rokowania zbiorowe w celu ustalania wynagrodzeń oraz zapewnić skuteczne angażowanie partnerów społecznych w sposób przejrzysty i przewidywalny, umożliwiając odpowiednią reaktywność wynagrodzeń na **dlugofalowe** zmiany w produktywności oraz sprzyjając sprawiedliwym wynagrodzeniom umożliwiającym godny poziom życia **wszystkim pracownikom**, a przy tym zwracając szczególną uwagę na grupy o niższych i średnich dochodach **oraz ich siłę nabywczą**, z myślą o wzmocnieniu pozytywnej konwergencji społeczno-gospodarczej. Mechanizmy ustalania wynagrodzeń powinny uwzględniać warunki społeczno-gospodarcze, w tym rozwój sytuacji w poszczególnych regionach i sektorach, **wykorzystując na przykład koszyk towarów i usług w cenach realnych ustalonych na poziomie krajowym lub międzynarodowe albo krajowe wartości referencyjne.** Respektując praktyki krajowe i autonomię partnerów społecznych **zgodnie z traktatami**, państwa członkowskie i partnerzy społeczni powinni zapewnić, by wszyscy pracownicy otrzymywali godziwe wynagrodzenie wynikające bezpośrednio lub pośrednio **albo** z układów zbiorowych, **albo** z odpowiednich ustawowych wynagrodzeń minimalnych, z uwzględnieniem ich wpływu na konkurencyjność, tworzenie miejsc pracy, **równość płci** i ubóstwo pracujących. **Bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w zakresie ustalania ustawowego wynagrodzenia minimalnego oraz**

dopuszczania zróżnicowanych stawek i odliczeń ważne jest, by unikać powszechnego stosowania zróżnicowanych stawek i odliczeń, ponieważ mogą one negatywnie wpływać na adekwatność wynagrodzeń. Zapewniają one, aby te zmiany i potrącenia były zgodne z zasadami niedyskryminacji i proporcjonalności oraz służyły realizacji uzasadnionego celu zgodnie z dyrektywą w sprawie odpowiedniej płacy minimalnej w Unii Europejskiej.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący decyzji
Załącznik I – wytyczna 5 – akapit 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Beneficjenci funduszy unijnych przestrzegają mających zastosowanie przepisów unijnych i krajowych dotyczących praw socjalnych i pracowniczych oraz opodatkowania. Państwa członkowskie gwarantują, że publiczne wsparcie finansowe udzielane firmom w celu zwalczania gospodarczych skutków pandemii i rosyjskiej inwazji na Ukrainę będzie uzależnione od wykorzystania finansowania na korzyść pracowników, a firmy będące beneficjentami nie będą wypłacać premii kadrze kierowniczej, nie będą wypłacać dywidend ani nie będą proponować systemów odkupywania udziałów w okresie, przez który otrzymują wsparcie.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący decyzji
Załącznik I – wytyczna 6 – akapit 1

W kontekście cyfrowej i zielonej transformacji, zmian demograficznych oraz **wojny w Ukrainie** państwa członkowskie powinny promować zrównoważoność, produktywność, zatrudnialność i **kapitał ludzki, wspierając nabywanie** umiejętności i kompetencji w ciągu całego życia i **reagując** na obecne i przyszłe potrzeby rynku pracy, w kontekście głównego unijnego celu na 2030 r. w zakresie umiejętności. Państwa członkowskie powinny również dostosować **swoje** systemy kształcenia i szkolenia i inwestować w nie w celu zapewnienia wysokiej jakości edukacji włączającej, **w tym** kształcenia i szkolenia zawodowego, dostępu do cyfrowego uczenia się oraz nauki języków (np. w przypadku uchodźców, w tym z Ukrainy). Powinny współpracować z partnerami społecznymi, organizatorami kształcenia i szkolenia, przedsiębiorstwami oraz innymi zainteresowanymi stronami, aby zaradzić strukturalnym słabościom systemów kształcenia i szkolenia oraz poprawić ich jakość i dopasowanie do potrzeb rynku pracy, **również** w celu **umożliwienia** zielonej i cyfrowej transformacji, rozwiązania istniejących problemów w zakresie niedopasowania umiejętności i zapobiegania pojawianiu się nowych niedoborów, w szczególności w odniesieniu do działań związanych z REPowerEU, takich jak wdrażanie energii ze źródeł odnawialnych lub renowacja budynków. Szczególną uwagę należy zwrócić na wyzwania związane z zawodem nauczyciela, w tym poprzez inwestowanie w kompetencje cyfrowe nauczycieli i szkoleniowców. Systemy kształcenia i szkolenia powinny wyposażać wszystkich uczących się w kompetencje kluczowe, w tym umiejętności podstawowe i cyfrowe, **oraz w** umiejętności przekrojowe, które staną się podstawą zdolności adaptacyjnych i odporności w **dalszym**

W kontekście cyfrowej i zielonej transformacji, zmian demograficznych oraz **rosyjskiej inwazji na Ukrainę, a także rosnących kosztów życia**, państwa członkowskie powinny promować **prawa socjalne**, zrównoważoność, produktywność, zatrudnialność i **inwestycje w pracowników i ludzi, poprzez wspieranie nabywania** umiejętności i kompetencji w ciągu całego życia i **reagowanie** na obecne i przyszłe potrzeby rynku pracy, w kontekście głównego unijnego celu na 2030 r. w zakresie umiejętności, **w szczególności umiejętności cyfrowych**. Państwa członkowskie powinny również dostosować i **zmodernizować publiczne** systemy kształcenia i szkolenia **oraz** inwestować w nie w celu zapewnienia wysokiej jakości edukacji włączającej, **zwłaszcza** kształcenia i szkolenia zawodowego, **wiedzy z zakresu przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej**, dostępu do cyfrowego uczenia się oraz nauki języków (np. w przypadku **wszystkich** uchodźców, w tym z Ukrainy), **a także formalnego i nieformalnego uczenia się przez całe życie**. Powinny współpracować z partnerami społecznymi, **władzami regionalnymi i lokalnymi**, organizatorami kształcenia i szkolenia, przedsiębiorstwami oraz innymi zainteresowanymi stronami, aby zaradzić strukturalnym i **pojawiającym się** słabościom systemów kształcenia i szkolenia oraz poprawić ich jakość i dopasowanie do potrzeb rynku pracy, w celu **dalszego wspierania i przyspieszenia** zielonej i cyfrowej transformacji, rozwiązania istniejących problemów w zakresie niedopasowania i **dezaktualizacji** umiejętności i zapobiegania pojawianiu się nowych niedoborów, w szczególności w odniesieniu do działań związanych z REPowerEU, takich jak wdrażanie energii

życiu. Państwa członkowskie powinny starać się wzmocnić ofertę w zakresie indywidualnych uprawnień do szkoleń i zapewnić możliwość ich przenoszenia w razie zmian pracy, w tym w stosownych przypadkach poprzez indywidualne konta edukacyjne, a także rzetelny system oceny jakości szkoleń. Państwa członkowskie powinny wykorzystać potencjał mikropoświadczeń do wspierania uczenia się przez całe życie i zdolności do zatrudnienia. Powinny **umożliwić wszystkim przewidywanie i lepsze dostosowywanie** się do potrzeb rynku pracy, **w szczególności poprzez ciągle podnoszenie umiejętności i przekwalifikowywanie się oraz dzięki ofercie zintegrowanego poradnictwa i doradztwa, z myślą o wspieraniu sprawiedliwej i zrównoważonej transformacji dla wszystkich, poprawie wyników społecznych, eliminowaniu niedoborów na rynku pracy i niedopasowania umiejętności, poprawie ogólnej odporności gospodarki na wstrząsy, a także ułatwieniu potencjalnych dostosowań.**

ze źródeł odnawialnych, **efektywność energetyczna** lub **gruntowna** renowacja budynków. **Państwa członkowskie powinny zaspokajać potrzeby sektorów i regionów o strukturalnych niedoborach na rynku pracy i w zakresie umiejętności, m.in. po to, aby umożliwić jednocześnie zieloną, technologiczną i cyfrową transformację. Państwa członkowskie powinny wspierać i zachęcać przedsiębiorstwa do inwestowania w umiejętności swoich pracowników oraz do zapewnienia godnych warunków pracy i zatrudnienia, aby przyciągnąć wykwalifikowanych pracowników. Ponadto państwa członkowskie powinny wykorzystać wszystkie dostępne środki EFS+ oraz innych programów i instrumentów unijnych, takich jak Next Generation EU, do podnoszenia kwalifikacji młodych ludzi i promowania dualnych systemów kształcenia.** Szczególną uwagę należy zwrócić na wyzwania związane z zawodem nauczyciela, w tym poprzez inwestowanie w kompetencje cyfrowe nauczycieli i szkoleniowców **oraz w ich wiedzę na temat zmiany klimatu i zrównoważonego rozwoju.** Systemy kształcenia i szkolenia powinny wyposażać wszystkich uczących się w kompetencje kluczowe, w tym w umiejętności podstawowe i cyfrowe, **a także formalne i nieformalne** umiejętności przekrojowe, **takie jak komunikacja i krytyczne myślenie**, które staną się podstawą zdolności adaptacyjnych i odporności w **całym** życiu, **oraz powinny przygotowywać nauczycieli do przekazywania tych umiejętności uczniom. Aby zwiększyć rozwój uczących się i ich mobilność zgodnie z celem na 2030 r. dotyczącym zwiększenia rocznego udziału osób dorosłych w szkoleniach do 60%**, państwa członkowskie powinny starać się wzmocnić ofertę w zakresie indywidualnych uprawnień do szkoleń i zapewnić możliwość ich przenoszenia w razie zmian pracy, w tym w stosownych przypadkach poprzez indywidualne konta

edukacyjne, a także rzetelny system oceny jakości szkoleń. Państwa członkowskie powinny wykorzystać potencjał mikropoświadczeń do wspierania uczenia się przez całe życie i zdolności do zatrudnienia. Powinny **one jednocześnie zadbać o zachowanie humanistycznej strony edukacji i poszanowanie aspiracji jednostek. W celu wspierania sprawiedliwej i zrównoważonej transformacji dla wszystkich, jak również przewidywania i lepszego dostosowywania** się do potrzeb rynku pracy, **kluczowe jest, aby państwa członkowskie poprawiły ogólną odporność gospodarki. Powinny one ułatwiać godne warunki pracy i potencjalne dostosowania poprzez ciągle podnoszenie i zmianę kwalifikacji, poprzez wzmocnienie systemów i usług ochrony socjalnej oraz zapewnienie zintegrowanego poradnictwa i doradztwa, a także aktywnej polityki rynku pracy również w obliczu przyszłych wstrząsów gospodarczych.**

Poprawka 24

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 6 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny wspierać równe szanse dla wszystkich, **podjmując problem** nierówności w systemach kształcenia i szkolenia. W szczególności dzieciom należy zapewnić dostęp do **dobrej** jakości wczesnej edukacji i opieki, zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci. Państwa członkowskie powinny podnieść ogólny poziom kwalifikacji, zmniejszyć liczbę osób zbyt wcześnie porzucających kształcenie i szkolenie, wspierać dostęp dzieci z **obszarów oddalonych** do edukacji, zwiększyć atrakcyjność kształcenia i szkolenia zawodowego, dostęp do szkolnictwa wyższego i możliwości ukończenia go, ułatwić młodym ludziom

Poprawka

Państwa członkowskie powinny wspierać równe szanse dla wszystkich **przez likwidowanie** nierówności w systemach kształcenia i szkolenia. W szczególności dzieciom należy zapewnić **równy** dostęp do **wysokiej** jakości wczesnej edukacji i opieki, zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci **i celami barcelońskimi**. Państwa członkowskie powinny podnieść ogólny poziom kwalifikacji, zmniejszyć liczbę osób zbyt wcześnie porzucających kształcenie i szkolenie, wspierać dostęp dzieci z **grup i regionów defaworyzowanych** do edukacji, zwiększyć atrakcyjność kształcenia i szkolenia zawodowego, **promować** dostęp do

przechodzenie z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia poprzez wysokiej jakości staże i praktyki zawodowe, a także zwiększyć udział dorosłych w uczeniu się ustawicznym, w szczególności wśród osób ze środowisk defaworyzowanych i osób o najniższych kwalifikacjach. Biorąc pod uwagę nowe wymogi związane z transformacją cyfrową, ekologiczną i demograficzną społeczeństw, państwa członkowskie powinny wzmocnić uczenie się oparte na pracy w ramach systemów kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym poprzez skuteczne praktyki zawodowe wysokiej jakości, oraz zwiększyć liczbę absolwentów, zwłaszcza kobiet, w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki, zarówno na etapie kształcenia i szkolenia zawodowego, jak i szkolnictwa wyższego. Ponadto państwa członkowskie powinny: w większym stopniu dostosować szkolnictwo wyższe i w odpowiednich przypadkach badania naukowe do potrzeb rynku pracy, poprawić monitorowanie i prognozowanie zapotrzebowania na umiejętności, zwiększyć zauważalność umiejętności i porównywalność kwalifikacji, w tym nabytych za granicą, oraz poprawić możliwości uznawania i walidacji umiejętności i kompetencji nabytych poza systemem formalnego kształcenia i szkolenia. Państwa członkowskie powinny zwiększyć ofertę elastycznych formuł **ustawicznego** kształcenia i szkolenia zawodowego, ulepszyć ją oraz doprowadzić do jej szerszego wykorzystywania. Państwa członkowskie powinny **również** wspierać osoby dorosłe **o niskich umiejętnościach** w **utrzymywaniu** lub **rozwijaniu** szans na zatrudnienie w perspektywie długofalowej, znacznie zwiększając dostęp do wysokiej jakości możliwości uczenia się i korzystanie z nich, poprzez realizację zaleceń dotyczącego ścieżek poprawy umiejętności, obejmującego ocenę umiejętności, ofertę kształcenia i szkolenia odpowiadającą możliwościom na rynku

szkolnictwa wyższego i możliwości ukończenia go, ułatwić młodym ludziom przechodzenie z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia poprzez wysokiej jakości **płatne i sprzyjające włączeniu społecznemu** staże i praktyki zawodowe, a także zwiększyć udział dorosłych w uczeniu się ustawicznym, w szczególności wśród osób ze środowisk defaworyzowanych i osób o najniższych kwalifikacjach. Biorąc pod uwagę nowe wymogi związane z transformacją cyfrową, ekologiczną i demograficzną społeczeństw, państwa członkowskie powinny wzmocnić uczenie się oparte na pracy w ramach systemów kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym poprzez skuteczne **płatne i sprzyjające włączeniu społecznemu** praktyki zawodowe wysokiej jakości, oraz **zadbać o stałe inwestycje w uczenie się przez całe życie**, zwiększyć liczbę absolwentów, zwłaszcza kobiet, w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki, zarówno na etapie kształcenia i szkolenia zawodowego, jak i szkolnictwa wyższego. Ponadto państwa członkowskie powinny: w większym stopniu dostosować szkolnictwo wyższe i w odpowiednich przypadkach badania naukowe do potrzeb rynku pracy, **wzmocnić system dualnego szkolenia**, poprawić monitorowanie i prognozowanie zapotrzebowania na umiejętności, zwiększyć zauważalność umiejętności i **uprościć** porównywalność i **uznawanie** kwalifikacji, w tym nabytych za granicą, oraz poprawić możliwości uznawania i walidacji umiejętności i kompetencji nabytych poza systemem formalnego kształcenia i szkolenia – **również dla obywateli państw trzecich**. Państwa członkowskie powinny zwiększyć **stałą** ofertę **bardziej elastycznych i włączających** formuł kształcenia i szkolenia zawodowego, ulepszyć ją oraz doprowadzić do jej szerszego wykorzystywania. Państwa członkowskie powinny **wspierać tworzenie miejsc pracy i inwestować w systemy ochrony socjalnej**,

pracy oraz *walidację i uznanie nabytych umiejętności*.

w tym dla osób z niepełnosprawnościami i pracowników mających trudności z podnoszeniem i zmianą kwalifikacji, a także wspierać nisko wykwalifikowane osoby dorosłe w uzyskaniu dostępu do rynku pracy i stabilnego zatrudnienia wysokiej jakości. W tym kontekście ważne jest utrzymywanie lub rozwijanie ich szans na zatrudnienie w perspektywie długofalowej, znacznie zwiększając dostęp do wysokiej jakości możliwości uczenia się i korzystanie z nich, poprzez realizację zalecenia dotyczącego ścieżek poprawy umiejętności, obejmującego ocenę umiejętności, ofertę kształcenia i szkolenia odpowiadającą możliwościom na rynku pracy. Należy popierać korzystanie z prawa do płatnego urlopu edukacyjnego w celach zawodowych, zgodnie z odpowiednimi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), które umożliwiają pracownikom uczestnictwo w programach szkoleniowych w godzinach pracy. Państwa członkowskie powinny podjąć niezbędne środki w celu wspierania powszechnego, skutecznego i równego dostępu do kształcenia i szkolenia na odległość, w pełni uwzględniając potrzeby osób z niepełnosprawnościami, osób mieszkających w odległych rejonach oraz rodziców, zwłaszcza samotnie wychowujących dzieci.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 6 – akapit 3

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny zapewnić **osobom** bezrobotnym i biernym zawodowo skuteczną, terminową, skoordynowaną i dostosowaną do potrzeb pomoc **bazującą** na wsparciu w poszukiwaniu pracy, szkoleniach, **przekwalifikowywaniu** oraz dostępie do innych usług pomocniczych,

Poprawka

Państwa członkowskie powinny zapewnić bezrobotnym i biernym zawodowo **osobom w wieku produkcyjnym, w szczególności długotrwale bezrobotnym**, skuteczną, terminową, skoordynowaną i dostosowaną do potrzeb pomoc **w celu poprawy ich perspektyw na rynku pracy, opartą** na

zwracając szczególną uwagę na **slabsze** grupy **społeczne oraz** osoby **szczególnie dotknięte** transformacją ekologiczną i cyfrową. Należy jak najszybciej wdrożyć kompleksowe strategie uwzględniające pogłębioną ocenę indywidualną osoby bezrobotnej, najpóźniej po **18** miesiącach bezrobocia, po to by znacznie zmniejszyć bezrobocie długotrwałe i strukturalne oraz **mu zapobiegać**. Należy nadal podejmować problem bezrobocia osób młodych i problem młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się; w tym celu należy zapobiegać wczesnemu kończeniu nauki oraz strukturalnie udoskonalić przechodzenie z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, w tym poprzez pełne wdrożenie wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, **która powinna również znacząco wspierać możliwości zatrudniania** ludzi młodych w wysokiej jakości miejscach pracy w kontekście odbudowy po pandemii. Ponadto w kontekście Europejskiego Roku Młodzieży 2022 państwa członkowskie powinny **w szczególności** intensywniej podkreślać nowe perspektywy na przyszłość, jakie oferuje zielona i cyfrowa transformacja, oraz wiążące się z nią możliwości przeciwdziałania negatywnemu wpływowi pandemii na młodych ludzi.

wsparciu w poszukiwaniu pracy, szkoleniach, **przekwalifikowaniu** oraz dostępie do innych usług pomocniczych, **również w obszarze zdrowia i mieszkania**, zwracając szczególną uwagę na grupy **defaworyzowane i** osoby **potrzebujące dodatkowego wsparcia w zarządzaniu** transformacją ekologiczną i cyfrową. Należy jak najszybciej wdrożyć kompleksowe strategie uwzględniające pogłębioną ocenę indywidualną osoby bezrobotnej, najpóźniej po **sześciu** miesiącach bezrobocia, po to by znacznie zmniejszyć bezrobocie długotrwałe i strukturalne, oraz **najpóźniej po 8 miesiącach dla nowo bezrobotnych pracowników w celu zapobiegania ryzyku długotrwałego bezrobocia, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami i innych grup defaworyzowanych. Państwa członkowskie powinny, przy udziale partnerów społecznych, ułatwiać zmianę miejsca pracy, wspieraną przez EFS+, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i inicjatywy takie jak RePowerEU**. Należy nadal podejmować – **jako priorytet** – problem bezrobocia osób młodych, **niepewność zatrudnienia młodych ludzi** i problem młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się; w tym celu należy zapobiegać wczesnemu kończeniu nauki, **zapewnić płatne praktyki zawodowe sprzyjające włączeniu społecznemu** oraz strukturalnie udoskonalić przechodzenie z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, w tym poprzez pełne **i skuteczne** wdrożenie wzmocnionej gwarancji dla młodzieży **oraz wykorzystanie odpowiedniego finansowania unijnego, np. ESF+ i Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, które powinny również wspierać zatrudnienie** ludzi młodych w wysokiej jakości miejscach pracy w kontekście odbudowy po pandemii. Ponadto **państwa członkowskie powinny zapewnić stażystom, praktykantom i uczniom**

zawodu godne warunki pracy i dostęp do ochrony socjalnej. Ponadto w kontekście Europejskiego Roku Młodzieży 2022 państwa członkowskie powinny intensywniej podkreślać nowe perspektywy na przyszłość, jakie oferuje zielona i cyfrowa transformacja, oraz wiążące się z nią możliwości przeciwdziałania negatywnemu wpływowi pandemii na młodych ludzi. **Państwa członkowskie powinny rozważyć wprowadzenie klauzuli dotyczącej młodzieży, oceniającej wpływ nowych inicjatyw na młodych ludzi we wszystkich obszarach polityki.**

Poprawka 26

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 6 – akapit 4

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny dążyć do usunięcia przeszkód i czynników zniechęcających do uczestnictwa w rynku pracy oraz zapewniać zachęty do **uczestnictwa** w nim, zwłaszcza w odniesieniu do **osób o niskich dochodach, drugich żywicieli rodziny** oraz osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, w tym osób ze środowisk migracyjnych oraz marginalizowanych Romów. W związku z wysokim niedoborem pracowników w niektórych zawodach i sektorach państwa członkowskie powinny przyczyniać się do zwiększania podaży pracy, w szczególności poprzez promowanie **adekwatnych** wynagrodzeń i **godziwych** warunków pracy, a także skutecznych aktywnych polityk rynku pracy. Państwa członkowskie powinny również wspierać **dostosowywanie środowiska pracy do potrzeb** osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez ukierunkowaną pomoc finansową i usługi umożliwiające takim osobom uczestnictwo w rynku pracy

Poprawka

Państwa członkowskie powinny dążyć do usunięcia przeszkód i czynników zniechęcających do uczestnictwa w rynku pracy oraz zapewniać zachęty do **wejścia na rynek pracy i udziału** w nim, zwłaszcza w odniesieniu do **grup defaworyzowanych** oraz osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, w tym osób z **niepełnosprawnościami, osób** ze środowisk migracyjnych oraz marginalizowanych Romów. W związku z wysokim niedoborem pracowników w niektórych zawodach i sektorach państwa członkowskie powinny przyczyniać się do zwiększania podaży pracy, w szczególności poprzez promowanie **godziwych** wynagrodzeń i warunków pracy, a także skutecznych aktywnych polityk rynku pracy. Państwa członkowskie powinny również wspierać **dostępne dla** osób z niepełnosprawnościami **środowisko pracy i zapewnianie racjonalnych usprawnień w miejscu pracy**, m.in. poprzez ukierunkowaną pomoc finansową, **produkty, usługi i środowisko**

i w życiu społecznym.

umożliwiający takim osobom uczestnictwo w rynku pracy i w życiu społecznym.

Regulowana telepraca i nowe technologie mogą stwarzać możliwości, szczególnie dla grup defaworyzowanych, pod warunkiem że będzie istniała niezbędna infrastruktura cyfrowa, która jest przystępna cenowo i dostępna dla wszystkich. Telepraca nie powinna jednak zwalniać pracodawców z obowiązku zapewnienia racjonalnych uprawnień w miejscu pracy i tworzenia kultury miejsca pracy sprzyjającej integracji pracowników z niepełnosprawnościami.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 6 – akapit 5

Tekst proponowany przez Komisję

Należy ***zająć się problemem luki*** w zatrudnieniu i ***luki płacowej*** między kobietami a mężczyznami. Państwa członkowskie powinny zapewnić równość płci i większe uczestnictwo kobiet w rynku pracy, m.in. poprzez zapewnienie równych szans i równych możliwości rozwoju kariery oraz eliminowanie przeszkód w dostępie do stanowisk kierowniczych na wszystkich szczeblach decyzyjnych. Należy zapewnić równe wynagrodzenie za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości oraz przejrzystość wynagrodzeń. Należy promować godzenie życia zawodowego z rodzinnym i osobistym zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn, szczególnie poprzez dostęp do ***przystępnych cenowo i*** dobrych jakościowo usług opieki długoterminowej oraz wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by rodzice i inne osoby pełniące obowiązki opiekunów miały dostęp do odpowiednich urlopów ze względów rodzinnych oraz do elastycznej organizacji pracy, tak by mogły godzić życie

Poprawka

Należy ***wyeliminować istniejącą lukę*** w zatrudnieniu, ***lukę płacową i lukę emerytalną*** między kobietami a mężczyznami. Państwa członkowskie powinny zapewnić równość płci i większe uczestnictwo kobiet w rynku pracy, m.in. poprzez zapewnienie równych szans, ***edukacji*** i równych możliwości rozwoju kariery oraz eliminowanie przeszkód w dostępie do stanowisk kierowniczych na wszystkich szczeblach decyzyjnych. ***Państwa członkowskie powinny szybko wdrożyć dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków^{1a}. Państwa członkowskie powinny zapewnić, że okres urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego jest odpowiednio dowartościowany pod względem zarówno składek, jak i uprawnień emerytalnych, aby odzwierciedlić znaczenie wychowania przyszłych pokoleń, w szczególności w kontekście starzenia się społeczeństwa.***

zawodowe z rodzinnym i osobistym; państwa członkowskie powinny promować zrównoważone korzystanie z tych rozwiązań przez kobiety i mężczyzn.

Zgodnie z traktatami należy zapewnić równe wynagrodzenie za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości oraz przejrzystość wynagrodzeń, ***np. poprzez ustanowienie krajowych wskaźników równości płac porównujących wynagrodzenia kobiet i mężczyzn z uwzględnieniem całej ich różnorodności.*** Należy promować godzenie życia zawodowego z rodzinnym i osobistym zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn, szczególnie poprzez ***powszechny i skuteczny*** dostęp do dobrych jakościowo, ***długofalowych*** usług opieki długoterminowej oraz wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi, ***a także równy podział opieki i obowiązków domowych.*** Państwa członkowskie powinny zapewnić, by rodzice i inne osoby pełniące obowiązki opiekunów miały dostęp do odpowiednich urlopów ze względów rodzinnych oraz do elastycznej organizacji pracy, tak by mogły godzić życie zawodowe z rodzinnym i osobistym; państwa członkowskie powinny promować zrównoważone korzystanie z tych rozwiązań przez kobiety i mężczyzn. ***Ponadto powinny one zapewnić dostęp do wysokiej jakości szkoleń zawodowych dla pracowników opieki, uznawanie ich kwalifikacji oraz wspierać pracodawców w sektorze opieki w znalezieniu i zatrzymaniu wykwalifikowanych pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem godnych warunków pracy. Państwa członkowskie powinny stopniowo przechodzić na pełnopłatny i równy wymiar urlopu macierzyńskiego i ojcowskiego.***

^{1a} ***Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.***

Poprawka 28

**Wniosek dotyczący decyzji
Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 1**

Aby móc korzystać z dynamicznej i produktywnej siły roboczej oraz nowych modeli pracy i nowych modeli biznesowych, państwa członkowskie powinny współpracować z partnerami społecznymi w kwestiach sprawiedliwych, przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy, zapewniających równowagę między prawami a obowiązkami. Powinny zmniejszyć segmentację na rynkach pracy i jej zapobiegać, zwalczać pracę nierejestrowaną i fikcyjne samozatrudnienie oraz wspierać przechodzenie na zatrudnienie na czas nieokreślony. Przepisy dotyczące ochrony zatrudnienia, prawo pracy oraz instytucje powinny **zapewniać pracodawcom warunki sprzyjające zatrudnieniu oraz niezbędną elastyczność, tak by mogli sprawnie dostosowywać się do zmian gospodarczych**, wszystkim pracownikom **zaś ochronę praw pracowniczych i ochronę socjalną, odpowiedni poziom bezpieczeństwa oraz zdrowe, bezpieczne i dobrze dostosowane środowisko pracy**. Promowanie korzystania z elastycznych form organizacji pracy, np. z telepracy, może przyczynić się do zwiększenia poziomu zatrudnienia i większej integracji rynków pracy w kontekście warunków panujących po pandemii. Jednocześnie ważne jest zapewnienie poszanowania praw pracowników w zakresie czasu pracy, warunków pracy oraz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. Należy **zapobiegać** powstawaniu stosunków pracy skutkujących niepewnymi warunkami pracy, również w przypadku osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych, szczególnie osób o niskich umiejętnościach, **oraz** poprzez zwalczanie nadużywania nietypowych umów o pracę. Osobom, które zostały zwolnione w sposób niesprawiedliwy, należy zapewnić dostęp do skutecznego i bezstronnego

Aby móc korzystać z dynamicznej i produktywnej siły roboczej oraz nowych modeli pracy i nowych modeli biznesowych, państwa członkowskie powinny współpracować z partnerami społecznymi w kwestiach sprawiedliwych, przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy, zapewniających równowagę między prawami a obowiązkami **pracowników i pracodawców. Komisja i państwa członkowskie powinny podjąć konkretne działania w celu promowania i wzmacniania rokowań zbiorowych i dialogu społecznego w tym zakresie**. Powinny zmniejszyć segmentację na rynkach pracy i jej zapobiegać, zwalczać pracę nierejestrowaną i fikcyjne samozatrudnienie oraz wspierać przechodzenie na zatrudnienie na czas nieokreślony. Przepisy dotyczące ochrony zatrudnienia, prawo pracy oraz instytucje powinny **przewidywać ochronę praw pracowniczych, wysoki poziom ochrony socjalnej i bezpieczne zatrudnienie, rekrutację sprzyjającą włączeniu społecznemu, bezpieczeństwo i higienę pracy, a także zapewniać** wszystkim pracownikom **dobrze dostosowane środowisko pracy. Jednocześnie państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiednie warunki do rozwoju przedsiębiorstw oraz elastyczność dla pracodawców w dostosowywaniu się do zmian**. Promowanie korzystania z elastycznych form organizacji pracy **uzgodnionych między pracodawcami a pracownikami lub ich przedstawicielami**, np. z telepracy, może przyczynić się do zwiększenia poziomu zatrudnienia i większej integracji rynków pracy w kontekście warunków panujących po pandemii, **zwłaszcza w przypadku osób samotnie wychowujących dzieci, osób z niepełnosprawnościami i osób mieszkających w regionach wiejskich i**

rozstrzygnięcia sporów oraz prawo do dochodzenia roszczeń, w tym do odpowiedniej rekompensaty.

oddalonych. Jednocześnie ważne jest zapewnienie poszanowania praw pracowników w zakresie czasu pracy, warunków pracy, **w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ochrony socjalnej** oraz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. Należy ***pilnie przeciwdziałać*** powstawaniu stosunków pracy skutkujących niepewnymi warunkami pracy ***i nieuczciwą konkurencją***, również w przypadku osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych, szczególnie osób o niskich umiejętnościach, poprzez zwalczanie nadużywania nietypowych umów o pracę. ***Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby wszyscy pracownicy mieli godziwe warunki pracy oraz korzystali z praw socjalnych i dostępu do odpowiedniej ochrony socjalnej. W tym celu państwa członkowskie powinny w pełni wdrożyć konwencję MOP nr 81 dotyczącą inspekcji pracy oraz inwestować w skuteczne inspekcje pracy przez wzmocnienie uprawnień właściwych organów i koordynację w ramach Europejskiego Urzędu ds. Pracy działań na rzecz zwalczania nadużyć transgranicznych.*** Osobom, które zostały zwolnione w sposób niesprawiedliwy, należy zapewnić dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygnięcia sporów oraz prawo do dochodzenia roszczeń, w tym do odpowiedniej rekompensaty. ***Państwa członkowskie powinny korzystać z usług agencji europejskich i ogólnounijnej sieci publicznych służb zatrudnienia w celu określenia najlepszych praktyk opartych na dowodach, zachęcania do uczenia się od najlepszych i promowania lepszej koordynacji polityki zatrudnienia.***

Poprawka 29

Wniosek dotyczący decyzji
Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 2

Celem polityki powinno być zwiększanie i wspieranie uczestnictwa w rynku pracy, lepsze dostosowanie umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz promowanie **przepływów** na rynku pracy, w **tym** w regionach o niekorzystnym położeniu. Państwa członkowskie powinny skutecznie **aktywizować osoby**, które mogą uczestniczyć w rynku pracy, **zwłaszcza osoby ze słabszych grup społecznych**, np. **osoby** o niższych kwalifikacjach, ze środowisk migracyjnych, m.in. **osoby objęte** tymczasową ochroną, oraz **marginalizowanych Romów**. Państwa członkowskie powinny zwiększyć zakres i skuteczność aktywnych polityk rynku pracy poprzez lepsze ich ukierunkowanie, zwiększenie ich oddziaływania i zasięgu oraz poprzez ich lepsze powiązanie z usługami społecznymi, szkoleniem i wsparciem dochodu dla osób bezrobotnych, gdy osoby te poszukują zatrudnienia, i w oparciu o ich prawa i obowiązki. Państwa członkowskie powinny zwiększać zdolność publicznych służb zatrudnienia do udzielania osobom poszukującym pracy terminowej pomocy odpowiadającej ich potrzebom, do reagowania na obecne i przyszłe potrzeby rynku pracy oraz wdrażania zarządzania opartego na wynikach, również przy wsparciu cyfryzacji.

Celem polityki powinno być zwiększanie i wspieranie uczestnictwa w rynku pracy, lepsze dostosowanie umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz promowanie **transformacji** na rynku pracy, w **szczególności transformacji ekologicznej i cyfrowej, również** w regionach **i obszarach** o niekorzystnym położeniu, **w tym na obszarach odległych i wiejskich, na wyspach i w regionach najbardziej oddalonych**. Państwa członkowskie powinny skutecznie **umożliwić osobom**, które mogą uczestniczyć w rynku pracy, **znalezienie dobrej jakości zatrudnienia – zwłaszcza grupom defaworyzowanym**, np. **osobom młodym i starszym, osobom** o niższych kwalifikacjach, **pracownikom nieformalnym i osobom z niepełnosprawnościami, osobom** ze środowisk migracyjnych, m.in. **osobom objętym** tymczasową ochroną, oraz **marginalizowanym Romom**. Państwa członkowskie powinny zwiększyć zakres i skuteczność aktywnych polityk rynku pracy poprzez lepsze ich ukierunkowanie, zwiększenie ich oddziaływania i zasięgu oraz poprzez ich lepsze powiązanie z usługami społecznymi, szkoleniem i wsparciem **godziwego** dochodu dla osób bezrobotnych, gdy osoby te poszukują **wysokiej jakości** zatrudnienia, i w oparciu o ich prawa i obowiązki. Państwa członkowskie powinny zwiększać zdolność publicznych służb zatrudnienia do udzielania osobom poszukującym pracy terminowej pomocy odpowiadającej ich potrzebom, do reagowania na obecne i przyszłe potrzeby rynku pracy **i aspiracje osób poszukujących pracy** oraz wdrażania zarządzania opartego na wynikach, również przy wsparciu cyfryzacji. **Państwa członkowskie powinny zadbać o to, aby te usługi i wsparcie były oferowane w internecie i poza nim, aby były dostępne dla wszystkich, w tym dla osób starszych i**

z niepełnosprawnościami, aby nikt nie był pozostawiony samemu sobie.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 3

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny zapewniać osobom bezrobotnym odpowiednie świadczenia wypłacane przez rozsądny okres, odpowiednio do opłacanych przez te osoby składek i zgodnie z krajowymi zasadami kwalifikowalności. **Świadczenia dla bezrobotnych nie powinny zniechęcać** do szybkiego powrotu do zatrudnienia i powinny im towarzyszyć aktywne polityki rynku pracy.

Poprawka

Państwa członkowskie powinny zapewniać osobom bezrobotnym odpowiednie świadczenia wypłacane przez rozsądny okres, odpowiednio do opłacanych przez te osoby składek i zgodnie z krajowymi zasadami kwalifikowalności. **Tego rodzaju świadczenia nie mogą stanowić czynnika zniechęcającego** do szybkiego powrotu do zatrudnienia, **zgodnie z zasadą nr 13 Europejskiego filaru praw społecznych**, i powinny im towarzyszyć aktywne polityki rynku pracy.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 4

Tekst proponowany przez Komisję

Należy **odpowiednio** wspierać mobilność osób uczących się i pracowników **w celu zwiększenia** ich umiejętności i szans na zatrudnienie **oraz wykorzystania pełnego potencjału europejskiego rynku pracy, a przy tym** zapewnić **sprawiedliwe** warunki wszystkim osobom prowadzącym działalność transgraniczną, a także **zintensyfikować współpracę administracyjną** między administracjami krajowymi w odniesieniu do pracowników mobilnych, korzystając z pomocy Europejskiego Urzędu ds. Pracy. Należy wspierać mobilność pracowników wykonujących zawody krytyczne oraz pracowników transgranicznych,

Poprawka

Państwa członkowskie powinny wspierać mobilność pracowników w całej Unii, aby przewyżżyć regionalne i sektorowe niedobory na rynku pracy i wykorzystać cały potencjał unijnego rynku pracy, a jednocześnie skutecznie przeciwdziałać negatywnym skutkom „drenażu mózgow” w niektórych regionach. Jednocześnie należy wspierać mobilność osób uczących się i pracowników, **aby zwiększyć ich wiedzę fachową, umiejętności i szanse** na zatrudnienie, **w szczególności poprzez dalsze wzmocnienie programu Erasmus+.** **Państwa członkowskie powinny zapewnić prawa oraz godziwe warunki pracy i zatrudnienia** wszystkim osobom

sezonowych i delegowanych w przypadku tymczasowego zamknięcia granic ze *względów* zdrowia *publicznego*.

prowadzącym działalność transgraniczną, a także *możliwość przenoszenia praw i uprawnień do zabezpieczenia społecznego dzięki lepszej współpracy administracyjnej* między administracjami krajowymi w odniesieniu do pracowników mobilnych, korzystając *również* z pomocy Europejskiego Urzędu ds. Pracy. Należy wspierać *sprawiedliwą* mobilność pracowników wykonujących zawody krytyczne oraz pracowników transgranicznych, *w tym przygranicznych, sezonowych i delegowanych, oraz szanować ich prawa, także* w przypadku tymczasowego zamknięcia granic, *np. pod względem* zdrowia *i bezpieczeństwa, rezydencji podatkowej i koordynacji zabezpieczenia społecznego*.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący decyzji

Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie powinny współpracować na rzecz koordynacji bezpieczeństwa socjalnego pracowników mobilnych, w tym osób samozatrudnionych wykonujących pracę w innym państwie członkowskim. Modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego powinna sprzyjać zasadom unijnego rynku pracy, zapewniając zrównoważone krajowe systemy zabezpieczenia społecznego, które pozwalają uniknąć luk w ochronie i ostatecznie zapewniają produktywną siłę roboczą. W tym celu państwa członkowskie powinny wzmocnić, poprzez swoje plany krajowe w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych instrumentów unijnych, cyfryzację usług publicznych w celu poprawy jakości ich pracy, w szczególności poprzez pełne wdrożenie systemu elektronicznej

wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego. Państwa członkowskie powinny zwiększyć partnerstwo transgraniczne oraz lepiej promować i wykorzystywać inne odpowiednie narzędzia europejskie, takie jak europejska sieć służb zatrudnienia (EURES) i sieć publicznych służb zatrudnienia, aby wspierać pracowników mobilnych, w szczególności poprzez dostarczanie im kompleksowych informacji na temat możliwości zatrudnienia i ochrony socjalnej.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 5

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny również dążyć do tworzenia odpowiednich warunków dla nowych form pracy, wykorzystując swój potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy, a jednocześnie zapewniając ich zgodność z *istniejącymi* prawami socjalnymi. Powinny w tym kontekście *udzielać porad i wskazówek dotyczących praw i obowiązków mających* zastosowanie w kontekście nietypowych umów o pracę i nowych form pracy, np. pracy za pośrednictwem platform cyfrowych. W tym względzie partnerzy społeczni mogą odgrywać zasadniczą rolę, a państwa członkowskie powinny wspierać ich w docieraniu do ludzi pracujących w nietypowych formach lub za pośrednictwem platform internetowych i w reprezentowaniu tych osób. Państwa członkowskie powinny również *zapewniać* wsparcie *w egzekwowaniu* przepisów – *np. oferując wytyczne lub specjalne szkolenia* dla inspektoratów pracy – w odniesieniu do wyzwań wynikających z nowych form organizacji pracy, takich jak zarządzanie algorytmiczne, nadzór nad danymi oraz

Poprawka

Państwa członkowskie powinny również dążyć do tworzenia odpowiednich warunków dla nowych form pracy, wykorzystując swój potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy, a jednocześnie zapewniając ich zgodność z *istniejącym prawem pracy i* prawami socjalnymi. Powinny w tym kontekście *zapewnić prawa i obowiązki mające* zastosowanie w kontekście nietypowych umów o pracę i nowych form pracy, np. pracy za pośrednictwem platform cyfrowych, *oraz w razie potrzeby udzielać porad i wskazówek. Jednocześnie państwa członkowskie powinny wspierać przechodzenie do otwartych form zatrudnienia zgodnie z europejskim filarem praw społecznych.* W tym względzie partnerzy społeczni mogą odgrywać zasadniczą rolę, a państwa członkowskie powinny wspierać ich w docieraniu do ludzi pracujących w nietypowych formach lub za pośrednictwem platform internetowych i w reprezentowaniu tych osób, *ułatwiając jednocześnie zbiorową reprezentację i działania osobom faktycznie*

telepraca stała lub pólstała.

samozatrudnionym. Państwa członkowskie powinny również **zapewnić** wsparcie **dla egzekwowania** przepisów, **w tym poprzez zapewnienie odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych, wytycznych lub specjalnych szkoleń** dla inspektoratów pracy w odniesieniu do wyzwań wynikających z nowych form organizacji pracy, takich jak zarządzanie algorytmiczne, nadzór nad danymi oraz telepraca stała lub pólstała, **a także skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar**.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 6

Tekst proponowany przez Komisję

W oparciu o istniejące praktyki krajowe, aby osiągnąć skuteczniejszy dialog społeczny i lepsze efekty społeczno-gospodarcze, m.in. w sytuacjach kryzysowych, jak **wojna w Ukrainie**, państwa członkowskie powinny zapewnić terminowe i rzeczywiste zaangażowanie **partnerów społecznych** w opracowywanie i realizację reform i polityk w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych oraz, w stosownych przypadkach, **reform i polityk gospodarczych, m.in. poprzez wspieranie wzmocnienia zdolności partnerów społecznych**. Państwa członkowskie powinny wspierać dialog społeczny i **rokowania zbiorowe**. Należy zachęcać partnerów społecznych do negocjowania i zawierania układów zbiorowych w sprawach, które są dla nich istotne, przy pełnym poszanowaniu ich autonomii i prawa do podejmowania działań zbiorowych.

Poprawka

W oparciu o istniejące praktyki krajowe, aby **promować i** osiągnąć skuteczniejszy **i intensywny** dialog społeczny i lepsze efekty społeczno-gospodarcze, m.in. w sytuacjach kryzysowych, jak **rosyjska inwazja na Ukrainę, rosnące koszty życia i przyspieszająca zmiana klimatu**, państwa członkowskie powinny **wspierać wzmocnienie partnerów społecznych na wszystkich szczeblach oraz** zapewnić **ich** terminowe i rzeczywiste zaangażowanie w opracowywanie i realizację reform i polityk w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych oraz, w stosownych przypadkach, **w dziedzinie gospodarki i środowiska**. Państwa członkowskie powinny wspierać **i promować** dialog społeczny i **zwiększenie zasięgu rokowań zbiorowych**. Należy zachęcać partnerów społecznych do negocjowania i zawierania układów zbiorowych w sprawach, które są dla nich istotne, przy pełnym poszanowaniu ich autonomii i prawa do podejmowania działań zbiorowych.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 7

Tekst proponowany przez Komisję

W stosownych przypadkach i w oparciu o istniejące praktyki krajowe państwa członkowskie powinny uwzględniać doświadczenia odpowiednich organizacji społeczeństwa obywatelskiego w **dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych.**

Poprawka

W stosownych przypadkach i w oparciu o istniejące praktyki krajowe państwa członkowskie powinny uwzględniać **wiedzę i** doświadczenia odpowiednich organizacji społeczeństwa obywatelskiego w **dziedzinie zatrudnienia, kwestii społecznych i środowiskowych, w tym organizacji reprezentujących i ściśle współpracujących z grupami defaworyzowanymi, napotykającymi bariery na rynku pracy i wysokiej jakości zatrudnienia. Ponadto państwa członkowskie powinny wspierać organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które świadczą niedochodowe usługi społeczne i związane z zatrudnieniem.**

Poprawka 36

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 7 – akapit 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy ma zasadnicze znaczenie. Państwa członkowskie powinny wspierać i dopilnować, aby pracodawcy przestrzegali przepisów dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa oraz zapewniali pracownikom i ich przedstawicielom odpowiednie informacje, dokonywali ocen ryzyka i podejmowali środki zapobiegawcze. Powinno to obejmować zmniejszenie do zera liczby śmiertelnych wypadków przy pracy i przypadków raka zawodowego poprzez ustanowienie m.in. wiążących wartości granicznych narażenia zawodowego na substancje niebezpieczne w miejscu pracy. W związku

Poprawka

z tym państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę wpływ zagrożeń psychospołecznych związanych z wykonywanym zawodem, chorób zawodowych, a także zagrożeń związanych ze zmianą klimatu, takich jak fale upałów, susze czy pożary, na zdrowie i bezpieczeństwo pracowników, w szczególności w sektorze budowlanym, rolniczym i sektorze usług publicznych. Państwa członkowskie powinny zająć się wpływem obecnych i przyszłych kryzysów na rynek pracy i przewidywać go, również w kontekście zagrożenia klimatycznego i otwartej strategicznej autonomii Europy, poprzez wspieranie pracowników, którzy są tymczasowo bezrobotni lub pracują w niepełnym wymiarze godzin, ponieważ pracodawcy są zmuszeni do zawieszenia prowadzenia działalności lub świadczenia usług, jak również poprzez wspieranie osób samozatrudnionych i małych przedsiębiorstw, aby mogły one zatrzymać pracowników i utrzymać swoją działalność lub usługi.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 8 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny promować rynki pracy sprzyjające włączeniu społecznemu, *otwarte* dla wszystkich poprzez wdrażanie skutecznych środków mające na celu zwalczanie wszelkich form dyskryminacji oraz promowanie równych szans dla wszystkich, zwłaszcza grup niedostatecznie reprezentowanych na rynku pracy, i zwracać należyłą uwagę na wymiar regionalny i terytorialny. Powinny zapewnić równe traktowanie w dziedzinie zatrudnienia, ochrony socjalnej, *zdrowia i opieki długoterminowej*, edukacji oraz dostępu do towarów i usług, bez względu na płeć, *rasę* lub pochodzenie *etniczne*,

Poprawka

Państwa członkowskie powinny promować *prawa socjalne i dostępne dla wszystkich* rynki pracy sprzyjające włączeniu społecznemu, *dostępne* dla wszystkich, poprzez wdrażanie skutecznych środków mające na celu zwalczanie wszelkich form dyskryminacji *i stereotypów* oraz promowanie równych szans dla wszystkich, zwłaszcza grup niedostatecznie reprezentowanych *lub defaworyzowanych* na rynku pracy, i zwracać należyłą uwagę na wymiar regionalny i terytorialny. Powinny zapewnić równe *wynagrodzenie za taką samą pracę lub pracę o takiej samej*

religię lub przekonania,
niepełnosprawność, wiek czy orientację
seksualną.

wartości, zindywidualizowane wsparcie dla osób poszukujących pracy, a także równe traktowanie i prawa w dziedzinie zatrudnienia, ochrony socjalnej, *opieki zdrowotnej, opieki nad dziećmi*, opieki długoterminowej, edukacji oraz dostępu do *mieszkań*, towarów i usług, bez względu na płeć, *pochodzenie rasowe lub etniczne*, pochodzenie *społeczne*, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek czy orientację seksualną.

Poprawka 38

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 8 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny zmodernizować systemy ochrony socjalnej, aby zapewnić adekwatną, skuteczną, wydajną i stabilną ochronę socjalną wszystkim na wszystkich etapach życia, przyczyniając się do włączenia społecznego i *awansu społecznego, zachęcając do uczestnictwa* w rynku pracy, wspierając inwestycje społeczne, *zwalczając* ubóstwo oraz zapobiegając nierównościami, między innymi poprzez opracowywanie systemów podatkowych i systemów zabezpieczenia społecznego oraz poprzez ocenę dystrybucyjnych skutków polityk. Skuteczność *systemów* ochrony socjalnej wzrośnie, jeśli uniwersalne sposoby podejścia uzupełniane będą sposobami *selektywnymi*. *Modernizacja systemów ochrony socjalnej powinna także mieć na celu zwiększenie ich odporności* na wielorakie wyzwania.

Poprawka

Państwa członkowskie powinny zmodernizować systemy ochrony socjalnej *i inwestować w nie*, aby zapewnić adekwatną, skuteczną, wydajną i stabilną ochronę socjalną wszystkim na wszystkich etapach życia, przyczyniając się do włączenia społecznego i *pozytywnej konwergencji społecznej i mobilności, wspierając i pobudzając uczestnictwo* w rynku pracy *i dostęp do dobrej jakości zatrudnienia*, wspierając inwestycje społeczne, *eliminując ubóstwo, w tym ubóstwo pracujących*, oraz zapobiegając nierównościami, między innymi poprzez *progresywne* opracowywanie systemów podatkowych i systemów zabezpieczenia społecznego oraz poprzez ocenę dystrybucyjnych skutków polityk. Skuteczność ochrony socjalnej wzrośnie, jeśli uniwersalne sposoby podejścia uzupełniane będą sposobami *ukierunkowanymi*. *Państwa członkowskie powinny zwiększyć stabilność swoich systemów zabezpieczenia społecznego i ich odporność* na wielorakie wyzwania.

Wniosek dotyczący decyzji
Załącznik I – wytyczna 8 – akapit 3

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny rozwinąć i zintegrować trzy aspekty aktywnego włączenia: odpowiednie wsparcie dochodu, rynki pracy sprzyjające włączeniu społecznemu oraz dostęp do usług **wspierających** wysokiej jakości, odpowiadających na indywidualne potrzeby. Systemy ochrony socjalnej powinny zapewniać odpowiedni dochód minimalny każdemu, kto nie dysponuje wystarczającymi zasobami, oraz promować włączenie społeczne poprzez zachęcanie do aktywnego uczestnictwa **w** rynku pracy i w życiu społecznym, w tym **przez ukierunkowaną ofertę** usług społecznych.

Poprawka

Państwa członkowskie powinny rozwinąć i zintegrować trzy aspekty aktywnego włączenia: odpowiednie wsparcie dochodu, rynki pracy sprzyjające włączeniu społecznemu oraz dostęp do usług wysokiej jakości, odpowiadających na indywidualne potrzeby. Systemy ochrony socjalnej powinny zapewniać **dostępny** odpowiedni dochód minimalny **1a** każdemu, kto nie dysponuje wystarczającymi zasobami, **aby zapewnić godne życie**, oraz promować włączenie społeczne poprzez **wspieranie i** zachęcanie do aktywnego uczestnictwa **i reintegracji na** rynku pracy i w życiu społecznym, w tym **poprzez ukierunkowane dostarczanie i dostęp do dóbr i** usług społecznych. **Dostępność systemów ochrony socjalnej powinna być monitorowana i oceniana z punktu widzenia praw.**

1a Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie, 28 września 2022 r.
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=10417>

Poprawka 40

Wniosek dotyczący decyzji
Załącznik I – wytyczna 8 – akapit 4

Tekst proponowany przez Komisję

Niezbędnym warunkiem zapewnienia równości szans jest dostępność przystępnych cenowo i cechujących się wysoką jakością usług, takich jak wczesna edukacja i opieka nad dziećmi, opieka pozaszkolna, kształcenie, szkolenie, mieszkalnictwo, usługi zdrowotne i opieka

Poprawka

Biorąc pod uwagę utrzymujący się alarmujący poziom ubóstwa, wpływ kryzysu związanego z COVID-19, rosyjską inwazją na Ukrainę, rosnące koszty życia oraz przyspieszające zmiany klimatyczne, konieczne jest podjęcie większych wysiłków w celu zwalczania ubóstwa i

długoterminowa. Szczególną uwagę należy zwrócić na **zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym ubóstwa pracujących, zgodnie z głównym unijnym celem na 2030 r. dotyczącym ograniczenia ubóstwa**. Szczególnie problem ubóstwa dzieci wymaga zastosowania kompleksowych i zintegrowanych środków, w tym głównie pełnego wdrożenia europejskiej gwarancji dla dzieci.

wykluczenia społecznego, poprzez strategię horyzontalną dotyczącą ubóstwa pracujących, ubóstwa energetycznego i mobilności, ubóstwa żywnościowego i bezdomności. Szczególną uwagę należy zwrócić *w tym kontekście* na **dzieci, osoby starsze, rodziców samotnie wychowujących dzieci, w szczególności samotne matki, mniejszości etniczne, migrantów i osoby z niepełnosprawnościami**. Szczególnie problem ubóstwa dzieci wymaga zastosowania kompleksowych i zintegrowanych środków, w tym głównie pełnego wdrożenia europejskiej gwarancji dla dzieci **oraz zwiększenie specjalnego budżetu do co najmniej 20 mld EUR, zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie skutków społecznych i gospodarczych dla UE związanych z rosyjską wojną w Ukrainie – zwiększanie zdolności UE do działania. Państwa członkowskie powinny przedstawić swoje krajowe plany działania w ramach europejskiej gwarancji dla dzieci w celu zwalczania ubóstwa dzieci i wspierania równych szans poprzez zagwarantowanie potrzebującym dzieciom skutecznego i bezpłatnego dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji i zajęć szkolnych, wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi, a także skutecznego dostępu do odpowiednich warunków mieszkaniowych i zdrowego odżywiania zgodnie z głównym celem UE na rok 2030, jakim jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 15 milionów, w tym co najmniej 5 milionów dzieci. Wszystkie państwa członkowskie powinny przeznaczyć ponad 5 % środków przyznanych im w ramach EFS+ na walkę z ubóstwem dzieci i promowanie ich dobrostanu.**

Poprawka 41

Wniosek dotyczący decyzji
Załącznik I – wytyczna 8 – akapit 5

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie powinny zapewnić wszystkim, również dzieciom, powszechny dostęp do podstawowych usług. Osobom będącym w potrzebie **lub** znajdującym się w trudnej sytuacji państwa członkowskie powinny zagwarantować dostęp do **odpowiedniego** mieszkania socjalnego lub pomocy mieszkaniowej. Powinny zapewnić czystą i sprawiedliwą transformację energetyczną oraz przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu, które w sytuacji rosnących cen energii (*m.in. w związku z wojną w Ukrainie*) ma coraz większe znaczenie jako forma ubóstwa; w stosownych przypadkach powinno się to odbywać za pomocą ukierunkowanych tymczasowych środków wsparcia dochodu. Należy również wdrożyć strategię w zakresie integracyjnej renowacji budynków mieszkalnych. W kontekście tych usług należy uwzględnić szczególne potrzeby (m.in. w zakresie dostępności) osób z niepełnosprawnościami. Należy w **szczególności zająć się zjawiskiem bezdomności. Państwa członkowskie powinny** zapewnić **szybki** dostęp do **przystępnych cenowo i cechujących się dobrą jakością usług** profilaktycznej i leczniczej opieki zdrowotnej **i** opieki **długoterminowej, jednocześnie zapewniając ich stabilność w perspektywie** długoterminowej.

Poprawka

Państwa członkowskie powinny zapewnić wszystkim, również dzieciom, powszechny dostęp do podstawowych usług **dobrej jakości**. Osobom będącym w potrzebie, znajdującym się w trudnej sytuacji **lub defaworyzowanym** państwa członkowskie powinny zagwarantować dostęp do **godnego** mieszkania socjalnego lub pomocy mieszkaniowej, **przeciwdziałać przymusowym eksmisjom i ich konsekwencjom, inwestować w mieszkania dostępne dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej oraz podjąć działania, aby zapewnić uczciwą i sprzyjającą włączeniu społecznemu transformację, jeśli chodzi o poprawę efektywności energetycznej istniejących zasobów mieszkaniowych**. Powinny zapewnić czystą i sprawiedliwą transformację energetyczną oraz przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu, które w sytuacji rosnących cen energii ma coraz większe znaczenie jako forma ubóstwa; w stosownych przypadkach powinno się to odbywać za pomocą ukierunkowanych tymczasowych środków wsparcia dochodu **i inwestycji strukturalnych. Aby zapobiec nieproporcjonalnemu wzrostowi kosztów utrzymania dla najemców**, należy również wdrożyć strategię w zakresie integracyjnej renowacji budynków mieszkalnych, **aby zapewnić dostępne, przystępne cenowo i bezpieczne dla zdrowia mieszkania**. W kontekście tych usług należy uwzględnić szczególne potrzeby (m.in. w zakresie dostępności) osób z niepełnosprawnościami. **Bezdomność należy wyeliminować do 2030 r., zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z 24 listopada 2020 r. w sprawie zajęcia się poziomem bezdomności w UE, przyjmując za podstawę podejście „najpierw mieszkanie”.** Kryzys związany z COVID-

19 uwidacznia potrzebę większych inwestycji publicznych, aby zapewnić wystarczającą liczbę dobrze wyszkolonego personelu medycznego i pielęgniarstwa oraz dostęp do opieki zdrowotnej dla wszystkich, w tym dla grup defaworyzowanych. Z tego względu państwa członkowskie powinny zapewnić skuteczny i równy dostęp do zrównoważonej profilaktycznej i leczniczej publicznej opieki zdrowotnej, w szczególności do opieki nad zdrowiem psychicznym i opieki długoterminowej wysokiej jakości.

Poprawka 42

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 8 – akapit 6

Tekst proponowany przez Komisję

W związku z uruchomieniem dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony⁴³ państwa członkowskie powinny zapewniać uchodźcom z Ukrainy odpowiedni poziom ochrony, w tym prawo pobytu, dostęp do rynku pracy i integrację na nim, dostęp do kształcenia i szkolenia, dostęp do mieszkań, a także do systemów zabezpieczenia społecznego, opieki medycznej, opieki społecznej lub innej pomocy oraz środki utrzymania. Dzieciom należy zapewnić dostęp do edukacji i opieki oraz podstawowych usług zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci. W przypadku dzieci i nastolatków bez opieki państwa członkowskie powinny wdrożyć prawo do opieki prawnej.

Poprawka

W związku z uruchomieniem dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony⁴³ państwa członkowskie powinny zapewniać uchodźcom z Ukrainy odpowiedni poziom ochrony, w tym **Romom i obywatelom państw trzecich legalnie przebywającym w Ukrainie i uciekającym do Europy z powodu rosyjskiej inwazji na Ukrainę. W tym zakresie należy zapewnić** prawo pobytu, dostęp do rynku pracy i integrację na nim, dostęp do kształcenia, **wsparcie językowe**, szkolenia, dostęp do mieszkań, a także do systemów zabezpieczenia społecznego, opieki medycznej **i psychospołecznej**, opieki społecznej lub innej pomocy oraz środki utrzymania. Dzieciom należy zapewnić dostęp do **bezpłatnej, dobrej jakości** edukacji i opieki oraz podstawowych usług **na równi z ich rówieśnikami w przyjmującym państwie członkowskim**, zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci. W przypadku dzieci i nastolatków bez opieki państwa członkowskie powinny wdrożyć prawo do opieki prawnej. **Państwa członkowskie powinny rozważyć rozszerzenie ochrony**

oferowanej przez dyrektywę o ochronie tymczasowej na wszystkich uchodźców i odpowiedzieć na obawy pracodawców związane z zatrudnianiem osób posiadających jedynie status tymczasowy.

⁴³ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami

⁴³ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami

Poprawka 43

Wniosek dotyczący decyzji Załącznik I – wytyczna 8 – akapit 7

Tekst proponowany przez Komisję

W kontekście wydłużenia przeciętnego trwania życia i zmian demograficznych państwa członkowskie powinny zapewnić adekwatność i stabilność systemów emerytalnych dla zatrudnionych i samozatrudnionych, zapewniając **kobietom i mężczyznom** równe szanse w uzyskiwaniu i nabywaniu praw emerytalnych, ***m.in. poprzez dodatkowe programy emerytalne, które zagwarantują odpowiednie dochody w starszym wieku.*** Reformy systemów emerytalnych powinny być ***wspierane politykami na rzecz redukcji luki emerytalnej między kobietami a mężczyznami oraz działaniami na rzecz wydłużania aktywności zawodowej, takimi jak podnoszenie rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę, szczególnie poprzez ułatwianie osobom starszym uczestnictwa w rynku pracy, i powinny im towarzyszyć strategie aktywnego starzenia się.*** Państwa członkowskie powinny nawiązać konstruktywny dialog z partnerami społecznymi i innymi odpowiednimi

Poprawka

W kontekście wydłużenia przeciętnego trwania życia i zmian demograficznych państwa członkowskie powinny zapewnić adekwatność i stabilność systemów emerytalnych dla zatrudnionych i samozatrudnionych, zapewniając ***osobom*** równe szanse w uzyskiwaniu i nabywaniu praw emerytalnych ***w systemach publicznych lub pracowniczych lub ich kombinacji wraz z systemami dodatkowymi, tak aby zagwarantować godziwe dochody emerytalne powyżej granicy ubóstwa.*** Podstawą reformy systemów emerytalnych powinny być ***działania oparte na zasadzie aktywnego starzenia się, polegające na optymalizacji możliwości pracy dla pracowników w każdym wieku w dobrej jakości, produktywnych i zdrowych warunkach do czasu osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego. Jednocześnie pracownicy, którzy chcą pozostać aktywni po osiągnięciu wieku emerytalnego, powinni mieć taką możliwość. Należy określić – z zastosowaniem podejścia***

zainteresowanymi stronami i umożliwić odpowiednie stopniowe wprowadzanie reform.

*międzypokoleniowego – szczególne środki w dziedzinie demografii siły roboczej, bezpieczeństwa i higieny pracy, edukacji i szkoleń, zarządzania umiejętnościami i kompetencjami, organizacji pracy na rzecz zdrowego i produktywnego życia zawodowego. Państwa członkowskie powinny ułatwiać zatrudnianie ludzi młodych oraz łagodne przechodzenie na emeryturę, czemu powinien towarzyszyć transfer wiedzy i doświadczeń między pokoleniami. Państwa członkowskie powinny nawiązać konstruktywny dialog z partnerami społecznymi, **organizacjami społeczeństwa obywatelskiego** i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami i umożliwić odpowiednie stopniowe wprowadzanie reform, **a także zmianę postrzegania starszych pracowników i ich szans na zatrudnienie. Ponadto państwa członkowskie powinny opracować plany zdrowego starzenia się, które obejmują dostęp do usług zdrowotnych i opiekuńczych, a także strategie promowania zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.***

PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

Tytuł	Wytyczne w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich
Odsyłacze	COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE)
Data skonsultowania się / zwrócenia się o wyrażenie zgody	14.6.2022
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 22.6.2022
Sprawozdawcy Data powołania	Alicia Homs Ginel 24.6.2022
Rozpatrzenie w komisji	12.7.2022
Data przyjęcia	10.10.2022
Wynik głosowania końcowego	+: 35 –: 4 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Loucas Foulas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Irena Joveva, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Max Orville, Dennis Radtke, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Monica Semedo, Eugen Tomac, Maria Walsh, Stefania Zambelli
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Rosa D'Amato, José Gusmão, Evelyn Regner, Terry Reintke
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Attila Ara-Kovács, Franc Bogovič, Mohammed Chahim, Predrag Fred Matic, Jörg Meuthen, Piernicola Pedicini, Marcos Ros Sempere, Sergei Stanishev
Data złożenia	12.10.2022

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

35	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	Franc Bogovič, David Casa, Jarosław Duda, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Stelios Kypourouopoulos, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Maria Walsh
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Irena Joveva, Max Orville, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Marc Angel, Attila Ara-Kovács, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Mohammed Chahim, Estrella Durá Ferrandis, Alicia Homs Ginel, Predrag Fred Matić, Evelyn Regner, Marcos Ros Sempere, Sergei Stanishev
THE LEFT	José Gusmão
VERTS/ALE	Rosa D'Amato, Katrin Langensiepen, Piernicola Pedicini, Terry Reintke

4	-
ID	Elena Lizzi, Guido Reil, Stefania Zambelli
NI	Jörg Meuthen

2	0
PPE	Radan Kanev, Miriam Lexmann

Objaśnienie używanych znaków

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się